

Í yu'xarij i ti anaquéej jaatyátaahuaca' i San Pablo i ti huo'ta'ítyi'ri' a'íijma i maj Corinto jo'cháatima'caa

Pablo pu hua'tyojtye'

¹ Nyáaj Pablo, i ti Dios na'antyíhuoj juxié'vi'ra' jime' nyej nyij tyu'tyáhuire'en i Ciríistu' jitze ma'can ti ajta Jesús pué'een, nyaja'muatyojtye' a'íjci jamuán i ta'ihuáara' Sóstenes.

² Mua'aj mu siaj a'áa jóosi'rii i Dios jimi a'ájna a Corinto, i siaj Ciríistu' jitze ma'can tyámua' tyí'tyesejre' a'ájna jime' ti a'íin jamuaatajé siaj sij jimí séeria'aj xá'ra'nyij, majta néijmi'i i maj majta a'yan tyí'xaj ti Jesús hua' vástara' pué'een, majta i maj jitzán ajtyáma'can.

³ Che' i Dios i ti tataataj, ajta i tavástara' a'ájna i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een, miche' a'íin tyámua' tyajamuaatá'an, majta tyámua' jamuáa'uurej.

I ti jin i Pablo tyé'tyojtzi're' i Dios

⁴ A'náj tina'aj nu tyé'tyojtzi're' i Dios ja'mua jime', a'íjci jime' i ti Dios tyámua' tyajamuaatá' a'íjci jitze ma'can i Ciríistu' ti ajta Jesús pué'een.

⁵ Ji'nye a'íj xu jitze ma'can i Dios seríj néijmi'i tya'ancuriáa' i ti tyajamuatyáhuiri, i siaj jin tyihuo'té'exaatye'en i tyeítyee, ajta i siaj jin yo'itéej xá'ra'nyij je'ej ti tyi'táj een,

⁶ ajta a'íjna i nyúucaria'ra' i Ciríistu' tyámua' xu tya'ancuriáa' ja'mua tzajta'.

⁷ A'íj pu jin quee tyi'táj jamo'tyá'itziityej i ti jin Dios tyámua' tyajamuaatá' meentyij siooj jacho've' a'ájna xicáara' ti jitzán huataséjre'ej i tavástara', a'íjna i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een.

⁸ Dios pu ca'nyíjra'aj jamuaatá'sij siaj sij tyo'táviicue' 'asta na'aj quee néijmi'i tye'entyipua'rej, ti'ij quee a'táj tyi'táj jin ja'mua jitze tyí'pua'ritye'ej a'ájna xicáara' jitze ti'ij uvé'nyej a'íjna i tavástara', i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een.

⁹ Dios pu a'yan tya'róo'astej je'ej ti tyi'táj jin tya'tóoraj, a'íi pu jamuaatajé siaj sij júurij jamuán i yójra' a'íjna i tavástara' i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een.

Pablo pu ca'nyíjra'aj huo'ta' mej mij quee ajtací'ca'an

¹⁰ Nye'ihuáamua', nyúucaritze' a'íjci i tavástara' i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een, a'yaa nu jéehua tyaja'muahuaviij siaj juxa'aj siana'aj tyá'mua'reeriaj, siaj sij quee ajtací'ca'an. Tyámua' xu tyí'tyechaj juxa'aj xu'uj tyi'mua'astáj, siajta juxa'aj siana'aj tyo'xá'pui'intare'en.

¹¹ A'yaa nu tyajá'mua'ixaatye' nye'ihuáamua', ji'nye a'yaa nu tyáamua'reeri', a'íimaj mu a'yan tyinaaté'exaaj i maj Cloé jamuán aja'chej, siaj jujíimua'aj jujaaxiejvi'.

¹² A'yaa nu tyajá'mua'ixaatye' siaj séecan a'yan tyí'xaj yee: “Nyáaj nu Pablo jitze ajtyáma'can.” Majta séecan a'yan tijin: “Nya-jta nyáaj, Apolo nu jitze ajtyáma'can.” Ma-

jta séecan a'yan tijn: “Nyáaj nu Pedro jitze ajtyáma'can”; majta a'yan tijn: “Nyáaj nu Ciríistu' jitze ajtyáma'can.”

¹³ ¿Nyiquij huatámui'riaca' i Ciríistu'? ¿Nyiquij Pablo óotateehuaca' ja'mua jime'? ¿Nyiquij mua'aj xáai'huaca' nyúucaritze' i Pablo?

¹⁴ Tyámua' nu tya'tá'caa i Dios nyaj quee a'tíj huá'hiri', sulu a'íjma nu'uj i Crispo nyajta a'íjci i Gayo.

¹⁵ A'íj pu jin quee a'tíj huatáci'pej ti a'yan tyúuxajtaj yee nyenyúucaritze' pu huái'huaca'.

¹⁶ A'íjma nu nyajta huá'hiri' i tyeítyeristyamua'me'en a'íjci i Estéfnas, canu máaj jamua'reej nyaj séecan nyajtáhua'aj huá'hiri',

¹⁷ ji'nye capu i Ciríistu' nyojo'ta'ityaca' nyej nyij huó'hiraj, sulu nyej nyij huó'ixaatye'en i nyúucaria'ra' i Dios, ajta quee a'íjna jin nyojo'ta'ityaca' nyaj huápu'i'ij tyu'yí'tin nyej nyij tyi'tíj naa huá'uurej, mej mij quee já'xaahuataj i Ciríistu' ti huamuí' i cúruuj jitze.

Ciríistu' pu a'ín pué'een i ti jin i Dios néijmi'i tyámua' tyí'uurej

¹⁸ I nyúucarij tyaj huá'ixaatye' ti Ciríistu' huamuí' hua' jitze ma'can i cúruuj jitze, a'yaa pu hua'namuajraste' cuxáa quee tyi'tíj je'ej tyi'tyáhu'i'rii a'íimaj i maj jo'vátzij, ma' ajta a'íi pu a'ín pué'een i nyúucarij i ti jin i Dios tii'rátosij.

¹⁹ A'yájna ti'ij tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijn: Nyáaj nu huojoríeeraj i maj jéehua tyo'mua'reej nyajta ja'pua'ritye'en i maj jin jéehua tyu'yí'tin.

20 ¿Jo'nyij je'ej jé'een a'íjna i ti jéehua tyo'mua'reej, i ti tyihuá'mua'tyej, na'riij i ti jaayí'tin ti tyu'taxáj je'ej ti tyi'tíj rinyij íyan i cháanacaj japua? Dios pu arí jaataséjrataca' tiquee tyi'tíj huiire' i maj jin jéehua tyo'mua'reej a'íimaj i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua.

21 A'íimaj i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua camu a'yan huaríj mej mij jáamua'tyij i Dios, ajta je'ej ti a'ín tyihuo'taséjra, a'yaa pu'ij i Dios tyaaxá'pu'intarej ti'ij juxié'vi'ra' jin hui'rátoonyij i maj ja'antzaahuatye'sij i nyúucaria'ra', i nyúucarij tiquee je'ej hu-atóomua'aj a'íijma jimi.

22 I maj Israel jitze ajtyáma'can, a'yaa mu tyá'xie've'ej maj tyi'tíj huaséj i maj jin tyámua' tyo'taséj, majta i grecia maj já'ma'can, a'yaa mu tyá'huoo maj jéehua tyojo'itéej muá'ra'nyij,

23 tyajta ityáj, a'íj tu huá'ixaatye' i Ciríistu' i maj jó'tatee i cúruuj jitze. A'íi pu'ij je'ej pua'aj hua'namuajraste' a'íijma i maj Israel jitze ajtyáma'can, ajta a'íijma jimi i maj séej chuéj japua já'ma'can, a'yaa pu huá'sejratye' tiquee tyi'tíj huiire',

24 majta a'íimaj i Dios ti huo'tajé, tipua'aj Israel maj jitze ajtyáma'can, na'riij séej chuéj japua maj já'ma'can, a'íjna i Ciríistu' a'íi pu a'ín pué'een i ti jin i Dios jéehua tyu'yí'tin.

25 A'íjna i ti a'yan huá'sejratye' tiquee je'ej hu-atóomua'aj i Dios jimi, jéetze' pu jaayí'tin quee i hua'mua'tziira'aj i maj jin jéehua tyu'yí'tin i tyeítjee, ajta i ti a'yan séejre' i Dios jimi ti'ij

ì tiquee uhuájca'nyej, jéetze' pu uhuájca'nyej quee a'chu maj uhuácaca'nye' néijmi'i i tyeítýee.

²⁶ Nye'ihuámua', xu'huóomua'tzij ti i Dios jamuaatajé, tyij siajta quee mui'ij mu siaj jéehua tyo'mua'reej ííyan ti tyí'ma'can i cháanacaj japua, caxu siajta mui'ij mu siaj tyi'tíj jin tyity-atatyíj nusu i maj a'íjma jitze eeráma'can i maj jéehua juxie've'.

²⁷ Ajta a'yájna, Dios pu a'íjma antyíhuo i maj a'yan tyihuá'xaj yee maj quee tyojó'itej, ta'ij huo'tatyévi'ra'astaj a'íjma i maj a'yan tyúusejrataj tijin jéehua mu tyojó'itej, Dios pu ajta a'íjma antyíhuo i maj quee tyi'tíj jin antyúumua'reej ti'ij ajta huo'tatyévi'ra'astaj a'íjma i maj va'cán jin tyityatatyíj.

²⁸ Dios pu hua'antyíhuoj a'íjma i tyeítýee i maj quee hua'xie've', majta i maj quee jéehua juxie've' i cháanacaj japua, a'yájna mati'ij i maj quee tyi'tíj je'ej tyi'mua'reej, ti'ij hua'antyipua'ritye'en a'íjma i maj tyityatatyíj.

²⁹ A'yaa pu quee a'tíj tyóotzaahuatye' i Dios jimi.

³⁰ Ajta i Dios pu arí mua'ajmaj jamua'ajtyáhuii i Ciríistu' jimi, a'yaa pu ajta jáaruuj ti'ij i Ciríistu' a'ín pu'éenye' i tyaj jin ma'umuámua're', ti ajta tajapúa huatányuunyij, i tyaj jin huátajajcuare'en, ajta tyej tyij taxáahuaj mahuatyu'uucaj.

³¹ A'íj pu jin, a'yájna ti'ij tyé'yu'si' tijin: "Típua'aj a'tíj jaxie'va'aj ti óotzaahuatye'ej, che' a'yan huárinyij a'íjna jime' je'ej ti i tavástara' tyámua' tyaatá'."

2

I nyúucarij ti a'íjna á'xaj i Círístu' i maj jó'tatee

¹ Nye'ihuáamua', nyati'ij ujó'mej nyej nyij jamuaaté'exaatye'en i nyúucaria'ra' i Dios, canu a'íjna jin tyajamuáa'ixaa i nyúucarij ti naa huánamuajrii, nusu yaa ti'ij i ti jéehua tyu'yl'tin.

² Ajta nyati'ij ja'mua jamuán ajo'tyávaaca'aj, canu máaj tyi'táj mua'reerimu'ca'aj sulu a'íj nu'uj i Jesús ti ajta Círístu' pué'een, i maj jó'tatee i cúruuj jitze.

³ A'áa nu jo'tyéechaxij ja'mua jimi nyetyenyaxáahuataj nyajta tyenyevivéesime'ej, ji'nye nyetyi'tziinya'ca'aj.

⁴ Ajta nyati'ij jamuaatajé nyajta jamuáa'ixaa i nyúucarij, canu a'íj jin tyajamuáa'ixaa i nyúucarij ti naa tyojó'iteeri'ij, nyej nyij jamua'antymue'tin. Sulu a'yaa nu tyajamua'antymue'tij nyaja'muaséeratya'aj nyaj a'íjna jitze arányaca'nyej i júuricama'ra' i Dios nyajta a'íjci jitze i ti jin néijmi'i putyí'uurej,

⁵ ta'aj ij i siaj jin tyá'tzaahuatye' a'íj jitze aróoca'nyej i ti jin i Dios néijmi'i putyí'uurej, ti'ij quee a'íjna jitze aróoca'nyaj i tyétyacaa maj jin tyí'mua'reej.

Dios pu jaataséjrataca' a'íjci i ti aviitzi'huaca'aj a'íjci jitze ma'can i ju júuricamej

⁶ Majta a'íimaj i maj meríj néijmi'i jó'itej i maj jitzán tyá'tzaahuatye', a'íi mu xaa a'íjna jin tyajamuáa'ixaa i nyúucarij jime' ti naa tyojó'iteeri'ij. Ajta a'íjna i nyúucarij capu a'yan

ma'can i cháanacaj japua, capu ajta hua' jitze ma'can a'íjma i maj tyí'ijta i maj majta meríj yo'riésij i maj jin putyí'uurej.

⁷ A'íi pu a'íin pué'een i ti néijmi'i tyí'mua'reej, ti ajta aviitzi'huaca'aj i Dios jimi jájcuaj imuáj ti a'yan tyaaxá'pui'intarej ti'ij táaci'tyij ityájma a'íjna i ti huápui'ij naa huasé'rin.

⁸ A'íi pu a'íin pué'een i maj quee yó'itej i maj tyí'ijta íyan i cháanacaj japua, ji'nye tipua'aj meyo'iteej, camu yo'tatáanyijche' i tavástara', i ti ajta huápui'ij naa huasé'rin.

⁹ Ajta a'yájna ti'ij tyé'yu'si' tijin:

Dios pu arí tyámua' tyú'ruuj a'íjma jimi i maj jaxie've',

tyi'tíj tiquee xu a'náj a'tíj me'ye'sej ti ajta quee a'tíj a'náj me'ya'namuaj,

je'ej tiquee ajta a'tíj tyé'miteeraste'.

¹⁰ A'íi pu a'íin tyi'pué'een i ti Dios tyi-taataséjratyej a'íjci jitze ma'can i júuricama'ra', ji'nye i júuricama'ra' i Dios néijmi'i pu tyí'sej, ajta néijmi'i mua'reej i ti huápui'ij aviitzi' i Dios jimi.

¹¹ ¿A'tanyíj pújoorej ti jamua'reej je'ej ti tyí'mua'tzej síj i ajta síj i tyáati'? A'íi pu'uj jamua'reej i júuricama'ra' i tyáataj. A'yaa pu cha'taj na'aj een i Dios jimi, a'íi pu'uj jamua'ree i júuricama'ra' i Dios je'ej ti tyi'tíj jimi tyí'sejre'.

¹² Tyajta ityáj catu a'íj ancuriáa' i júuricamej ti a'yan séejre' i cháanacaj japua, sulu i a'íj tu i júuricama'ra' i Dios, tyej tyij yo'itéej tá'ra'nyij je'ej ti Dios juxié'vi'ra' jin tyámua' tyitaatá'.

13 A'yaa tu tyí'xaj a'íjci jime' i nyúucarij ti taamuá'tyej i júuricama'ra' i Dios, catu a'íjna huá'ixaatye' i tyaj tajímua'aj tyo'mua'reej. A'yaa tu tyihuá'ixaatye' tyi'táj ti a'íj jitze eeráma'can i júuricama'ra' i Dios a'íjma i ti hua' jitzán séejre' i júuricama'ra' i Dios.

14 Ajta a'íjna i tiquee jitzán séejre' júuricama'ra' i Dios, capu ja'ancuriáa'sij tyi'táj ti a'áa já'ma'can i júuricama'ra' jimi i Dios, ji'nye capu tyi'táj huiire' a'íjna jimi i a'táj. Capu i'ríj ti yo'itéej já'ra'nyij, ji'nye a'yaa pu tyúuxie've' ti i júuricama'ra' i Dios jitze aróoca'nyej, tí'ij jo'támiteeraste' je'ej ti huatóomua'aj.

15 Ajta i ti jitzán séejre' i júuricama'ra' i Dios, néijmi'i pu tyí'sej ajta néijmi'i tyojó'itej, ajta quee a'táj huatáci'pej ti a'íj ooxíjtye'en.

16 Ji'nye a'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin: “¿A'tanyíj jú'mua'ree je'ej ti tyí'mua'tzej i tavástara?” ¿A'tanyíj jaayí'tin ti tyáamua'tyej? Ajta a'yájna, ityáj tu jájcha'íj i mua'tzíiria'ra' i Ciriístu'.

3

Tyaj néemi'ij tyí'muarie' i Dios jimi

1 Nye'ihuáamua', capu huatái'riitariaca' nyaj a'yan tyajamuaaté'exaatye'en tí'ij a'íjma i ti arí hua' jitze séejre' i júuricama'ra' i Dios, sulu a'yaa nu'uj tí'ij a'íjma i maj moochán jitzán ajtyáhuiixíj i Ciriístu'.

2 Tyi'táj nu jamuaamua'tyej tiquee tyési', a'yájna matí'ij i unyáaque'ej léechij mana'aj

tyéi'tye', ji'nye capu eexúj yó'japui'ra' i cue'ráj, caxu siajta seexúj mua'aj yó'japui'ra' i cue'ráj,

³ ji'nye caxu juca'nyej. Ajta ti'ij ooj ja'mua tzajta' séjre'ej i siaj óochueere', siajta ju-jaaxiejvi'raj, a'yaa pu huatóomua'aj siaj quee xu juca'nyej, ji'nye a'yaa xu ricij mati'ij a'íimaj i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua.

⁴ Tipua'aj síj a'yan tyí'xajtaj yee: “Nyáaj nu Pablo jitze ajtyáma'can”, ajta i síj a'yan tijin: “Nyajta nyáaj, Apolo nu jitze ajtyáma'can”, a'yaa xu ricij mati'ij a'íimaj i tyétyacaa i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua.

⁵ Che' a'yáana'aj, ¿ji'nye a'tanyíj pué'een a'íjna i Apolo? ¿A'tanyíj pué'een i Pablo? Ityáj tu jahuiire' i tavástara', a'yaa xu een jime' tyá'antzaahuaj i tavástara' jimi. A'yaa tu ricij je'ej ti a'ín tyítaata'íj séej ajta séej.

⁶ Nyáaj nu tyu'huástej, ajta i Apolo pu tyú'ipuj, ajta i Dios pu jaahuási'ri' ti'ij huáciirej i ti huahuásti'huaca'.

⁷ A'íj pu jin a'íjna i ti tyu'huástej, ajta i ti tyú'ipuj, camu tyi'tíj jin juxie've', sulu a'í pu i Dios i ti jaahuási'ri' ti'ij huáciirej, a'í pu a'ín pué'een i ti juxie've'.

⁸ I maj tyí'huaste' majta i maj tyí'ipuj, juxa'aj mu'uj een, ajta i Dios pu a'yan tyihuo'tá'sij je'ej ti síj ajta síj tyu'muariej.

⁹ Néijmi'i tu tyí'muarie' i Dios jimi, siajta mua'aj a'yaa xu tyí'huire' ti'ij jo'tij tyajá'huasti' siajta ti'ij chi'ij maj ja'ajtaahuaj Dios ti ja'a'rij.

¹⁰ Nyajta nyáaj, nyáaj nu a'yan tyí'muarie' ti'ij a'tíj ti chi'ij ájtaahuaj, i ti Dios a'yan

tyinaata'íj nyej nyij ja'tátaahuaxi'in a'íjna i ti japuan ájtaavijhuaj i jáxu'uj, ajta síj pu japuan tyá'ajtaahuaj. Ajta a'yan tyúuxie've' ti síj ajta síj tyámua' tyu'muárie'en,

11 ji'nye capu a'tíj pújoorej ti ajtáhua'aj séej atátaahuaj tí'ij i ti arí atátaavijhuaj i ti a'ín pué'een i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een.

12 A'íjna jitze i ta'tátaavijhua pu i'ríj ti a'tíj tyi'tíj japuan ájtaahuaj, tipua'aj ooroj jime', nusu pláataj jime', na'ríj tyetyéj jime' ti huápu'i'ij tyá'najchij, na'ríj ciyéj jime', nusu ixáj jime' ca' huáacixa'aj jime',

13 a'yaa pu tyi'séere'ej ja'mej je'ej ti síj ajta síj tyu'muáriej a'ájna xicáara' jitze, tí'ij néijmi'i tye'entyipua'rij, ji'nye a'ájna xicáara' jitze tiéj pu uvé'nyesij, a'íi pu jaatyámua'sij tipua'aj xá'pui' metyu'muáriej síj ajta síj.

14 Ti pua'aj je'ej ti síj tyu'muáriej tyo'táviicue' i tiéj tzajta', a'yaa pu tyá'ci'tyij i a'tíj je'ej ti tya'ráanajchi.

15 Na'ríj tipua'aj huatyátanyij i ti ja'ajtaahuaca', yo'riésij i ti tyu'muáriej, ajta i a'tíj a'yaa pu éenye'ej ja'mej tí'ij i a'tíj ti xié'chui' jáahuii i tiéj tzajta'.

16 ¿Nyij sequée jamua'reej siaj mua'aj a'ín pué'een i chi'ra'an i Dios, ti ajta ja'mua tzajta' séejre' i júuricama'ra' i Dios?

17 Tipua'aj a'tíj jaatyú'uunaj i chi'ra'an i Dios, Dios pu ja'antyipua'aritye'sij a'íjci i a'tíj, ji'nye i chi'ra'an i Dios naa pu arí een, ajta a'íjna i chi'ra'an mua'aj xu a'ín pué'een.

18 Che' quee a'tíj jucuanamuaj, tipua'aj

síj ti ja'mua jitze ajtyáma'can a'yan tyóotzaahuatye'ej ti jéehua tyojó'itej íyan ti tyí'ma'can cháanacaj japua, che' a'yan huárinyij tí'ij i tiquee tyi'táj mua'reej, ta'aj ij jí're'can jime' a'ín pué'eenye'ej tá'ra'nyij i ti jéehua tyojó'itej.

¹⁹ Jí'nye i maj jin tyu'yí'tin íyan i cháanacaj japua capu tyi'táj huiire' i Dios jimi. A'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin: “Dios pu hua'vivi'ran a'íjma i maj jéehua tyu'yí'tin a'íjna jime' i maj tyí'hue'tacaa.”

²⁰ A'yaa pu ajta tyé'yu'si' tijin: “Tavástara' pu jamua'reej tiquee tyi'táj huiire' je'ej maj tyí'mua'tzej i maj jéehua huápu'ij tyojó'itej.”

²¹ A'íj pu jin, che' quee a'táj óotzaahuatye'ej a'íjci jime' i ti séej jimi i tyáataj ajtyáma'can, jí'nye néijmi'i pu ja'mua jimi tyí'ma'can.

²² Pablo, Apolo, Pedro, i cháanacaj, i júuricamej, je'ej ti tyi'táj ricij íjij, je'ej ti ooj aty-ojo're'nyesij, néijmi'i pu ja'mua jimi tyí'ma'can,

²³ siajta mua'aj, a'íj xu jitze ajtyáma'can i Ciríistu', ajta i Ciríistu' a'íj pu jitze ajtyáma'can i Dios.

4

I maj jin tyí'muarie' a'íjmaj i Dios ti hua'antyíhuoj

¹ A'yaa pu tyúuxie've' siaj a'yan tojo'mua'raj ityájma tí'ij i a'tyán maj jahuiire' i Ciríistu', tyaj a'íj jin antyítamua'reej tyej tyij jamuáamua'tyej i tí aviitzi' i Dios jimi.

² Ajta a'yájna, a'íjna i maj tyi'tíj jaa'íjcaj, a'yaa pu tyúuxie've' ti tyámua' tyu'tóosejrataj mej mij jitzán tyí'ca'nyej.

³ Ajta nyéetzij jimi, capu nyejitzé juxie've' tipua'aj mua'aj siano'xíjtye'en, na'ríij a'íimaj mano'xíjtye'en i maj tyityatatyíj. Canu nyajta nyasíj á'nyaxijtye'en.

⁴ A'yaa pu'uj, tipua'aj nyequee je'ej pua'aj tyí'mua'axcaj nyaj jime', capu a'yan huatóomua'aj yee nu'ríj xá'puí' een i Dios jimi. Tavástara' pu a'íin pué'een i ti ná'xijtye'en.

⁵ A'íj pu jin, caxu tyi'tíj á'xijtya'aj tí'ij quee xu atyojo're'nyáava'caj, setyu'chó've' 'asta na'aj quee uvé'nyej a'íjna i tavástara', tí'ij a'íin jaataséjrataj i ti ju'avaataca'aj i tíca'riste', a'íi pu ajta jaataséjrataj je'ej maj tyí'mua'tzej i tyeítýee. Aj pu'ij i Dios tyámua' tyihuo'tá'sij je'ej ti tyá'ci'puaj séej ajta séej.

⁶ Nye'ihuáamua', a'yaa nu tyajá'mua'ixaatye' siaj sij tyámua' huárinyij, nyajta ja'mua'séeratye'ej je'ej ti ricij a'íjna i Apolo nyajta nyáaj. A'yaa nu tyajá'mua'ixaatye' siaj sij a'yan huárinyij je'ej tyaj ityáj ricij, siaj sij quee a'yan rijcaj je'ej tíquee tyé'yu'si', ajta tí'ij quee a'tíj óotzaahuatye'ej, nusu siaj séej tyámua' tyí'xajtaj siajta séej á'xaahuataj.

⁷ ¿A'tanyíj tyámua' tyí'muaxaj i séecan tzajta' i tyeítýee? ¿Tyi'tanyí pójcha'íj tíquee i Dios muaatá'? Ajta tipua'aj i Dios néijmi'i tyimuaatá', ¿ji'nye een jime' a'yan petyá'tzaahuatye' cuxáa asíj pupáa'uureej?

⁸ Xu'ríj mua'aj huochíjtyaanyi'taca', siajta

seríj néijmi'i tyí'ijcha'ij tyi'tíj siaj je'ej tyí'xie've', ajta a'yan ja'mua'asej siaj mua'aj seríj tyí'ijta, siajta quee che' ityájma ta'tamuá're'rii. A'tzúj cuj a'yan tyi'ja'yájnatan, tyej tyij ityáj ja'mua jamuán tyu'ta'íjtaj.

⁹ A'íj pu jin a'yan tyiná'miteeraste', ti ityájma i tyaj huata'ítyi'ri'huaca', Dios pu a'áa tojo'tyáhuii jo'tíj quee jóoxie've', cuxáa meríj pu taata-mua'aj yee tyiche' huácu'i'ihuaj. Tu'ríj a'tzísi' huá'sejratye' néijmi'caa i maj tajapuá já'sejre', tyajta hua' jimi i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua.

¹⁰ Tyajta ityáj, a'íjna jime' i tyaj a'yan tyá'huiire' i Ciriístu', a'yaa mu tyí'taxaj tyaj nu'uj tatímue', siajta mua'aj, i Ciriístu' jitze ma'can tyámua' xu metyityoomuámua're'. Capu taca'nyisti' ityájma, siajta mua'aj néijmi'i xu jin tyé'viicue'. Majta ityájma matá'xaahuaj, majta mua'ajmaj mu jamuá'tyese'.

¹¹ Tí'ij na'aj yatíj je'r'é'nyej ajta ijíj, a'yaa tu'uj tyana'aj tya'ajpuéjtzij a'íjci jime' tyaj tajcuj, tyajta i'cuj, ajta cáanarij tyitá'itziitye', je'ej mu pua'aj tá'mua'raj i tyeítyee, tyajta quee ma'ja'chej,

¹² tyajta cua'naj tyati'íjtá tyí'muarie'ej. I maj je'ej pua'aj tyí'taxaj tyámua' tu ityáj tyi-huo'tájeevij, je'ej mu pua'aj ta'uurej, tyajta ityáj néijmi'i tu tyé'viicue'.

¹³ Ajta mati'ijta i tyeítyee je'ej pua'aj tyí'taxajtaj, tyámua' tu'uj ityáj tyihuo'tájeevij. A'yaa mu tojo'mua'raj tí'ij tyi'tíj tiquee che' tyí'huiire' íyan i cháanacaj japua. A'yaa mu'uj

mana'aj mij ijij tyityaajú'.

¹⁴ Canu a'íj jin tyajá'muayu'se' nyej nyij jamuaatatyévi'ra'astaj, sulu nyej nyij tyámua' tyajamuaatá'itij, a'yájna nyati'ij i nyiyóojmua', ji'nye jéehua nu já'muaxie've'.

¹⁵ Tyij mequee mamue'tíj tyajamuáamua'aj i Ciríistu' jitze ma'can, maj siajta quee mui'caa tyitáatastyamua'. Nyáaj nu a'ín pué'een i siaj jajtáataj i Ciríistu' jitze ma'can, ji'nye nyáaj nu jamuáa'ixaa i nyúucarij ti jin Dios jamui'rátóonyij, siaj sij jitzán ajtyáhuiixij i Ciríistu'.

¹⁶ A'íj nu jin a'yan jéehua tyaja'muahuavij siaj a'yan tyityaajú'caj nyati'ij nyáaj.

¹⁷ A'íj nu jin ja'mua jimi jaata'ítയാaca' a'íjci i Timoteo, i nyaj huápuí'ij jaxie've', nyajta yo'puáara'an pué'een i tavástara' jitze ma'can. A'íi pu jamo'támua'reeritzi'tye'ej je'ej nyaj tyi'tyínyecha'ij i Ciríistu' jimi ti ajta Jesús pué'een, ajta je'ej nyaj tyihuá'mua'tyej néijmi'que' jo'maj jóosi'rii.

¹⁸ Séecan xu mua'aj serij óotzaahuatye', a'yan setyi'mua'astij yee canu che' a'náj amojo'tyésejra,

¹⁹ ajta tipua'aj i tavástara' a'yan tya'ránajchij, nyáaj nu jiye'tzín a'áa ja'tanyésij ja'mua jimi. Aj nu nyij hua'sejran i maj jéehua óotzaahuatye', majta a'yan tyi'tíj uuriaj mej quee a'íj mana'aj je'ej maj tyí'xaj.

²⁰ Ji'nye jo'tij i Dios tyejé'ijtaj, capu nyúucarij na'aj jin tyí'ijta, sulu i ti ajta néijmi'i jin putyí'uurej.

²¹ ¿Ji'nye setyá'xie've' mua'aj, nyiquij nyaj

a'íjna jin ujó'me'en nyej nyij puéjtzij jamuaata'an, na'ríij nyaj a'íj jin jamojo'tyéesej nyaja'muaxié've'ej, nyajta jamua'cu'váaj nyetya-jamuáa'ixaatye'en?

5

Siaj jo'xíjtye'en i ti je'ej pua'aj tyi'tyúucha'ij

¹ A'yaa pu tyú'mua'reeritzi'huaca' ti síij ti ja'mua jimi ajtyáma'can juxana'cire' a'íjci jime' ti jamuán hui'caa i ti jatyévi'tin i táatajra'. Huápuí'ij pu a'íjna je'ej pua'aj namuajre', majta i maj quee tyá'tzaahuatye' camu a'yan ricij.

² Maj siajta mua'aj, a'íj xu jin óotzaahuatye', a'yaa pu tyuuxié'va'caj siaj a'íj jin huatóoxaamujritye'en. A'tíj ti a'yan tyi'tyúucha'ij, siata'aj quee che' jatá'care'en ti ja'mua jamuán séjre'ej.

³ Ajta nyéetzij jime', tyij nyequee nyajta ja'mua jamuán ajo'tyéjvee, i nyajúuricamej pu ja'mua tzajta' séjre', cuxáa nyaj ja'mua jamuán ajo'tyávaacaj, nu'ríj nyij a'yan tyo'xíjtyej a'íjci i a'tíj ti a'yan ricij.

⁴ Siatí'íjtá mua'aj tyúusiire'en, nyáaj nu jamuán séeria'aj na'mej i nyaj júuricamej jime', ajta i tavástara' ti jin néijmi'i putyí'uurej a'íi pu ajta ja'mua tzajta' séeria'aj ja'mej. Aj pu'ij a'íjci jitze ma'can i tavástara' Jesús,

⁵ che' i tyáati' huatátuiiri'huaj i tyiyáaru' jimi, ta'aj ij i tyévira' jo'puá'rixí'in, ajta júuricama'ra' huatyá'ítzeere'en i Dios jimi a'ájna xicáara' ti jitzán uvé'nyesij i tavástara'.

6 Caxu mua'aj a'íj jin huatóoci'puaj siaj sij a'íjci jin óotzaahuatye'ej. Ji'nye xu'rij a'yan tyá'mua'reej tijin: “Círa'tzuj i levaduuraj néijmi'i pu tyináxcaj i cuéjtzij.”

7 A'íj xu jin siata'aj majúurieenyij a'íjci i ti mí'ma'can i ti jamojo'jipuj, siata'aj sij huóojajcuare'en ti'ij a'íjna i cuéjtzij tiquee tyi'tíj á'naxcaj. A'yaa xu mua'aj een ti'ij i páan tiquee levaduuraj á'naxcaj i maj jacua'caa a'ájna xicáara' jitze i maj jitzán hue'rájtoo i maj Egipto já'ma'cantaca'aj. Ji'nye pu'rij i Ciríistu' huatóomu'vejritaca' tajitzé ma'can ti'ij quee puéjtzij táaci'tyij.

8 A'íj pu jin tyiche' tyu'yé'estej tyaj tyeríj taxáhuaj séejre', a'íjci jime' i páan tiquee levaduuraj á'naxcaj, i ti a'ín pué'een i tá'tzaahuatyi're' ajta i ti ji'récán jime', che' quee che' a'íjna i levaduuraj ti mí'ma'can, i ti je'ej pua'aj een ajta i ti je'ej pua'aj tyú'uurej.

9 Nu'rij a'yan tyajamuaaté'exaa séej jitze i yu'xarij i nyaj jamuaata'ítyi'ri' siaj quee hua' jamuán tyí'xajtaj i maj juxana'cire'.

10 A'íjci jime' i nyúucarij canu a'yan jaata-mua'aj yee siata'aj sij néijmi'caa jimi ajtáciiñyej i maj íiyan juxana'cire' i cháanacaj japua, nusu i maj huápu'i'ij tyí'nyacua'aj, na'ríij i mej tyí'nahua', ca' i maj sáanturij na'michej, siata'aj sij a'yan huárinyiiche', a'yaa pu tyuuxié'va'caj siaj iiráciñyej i cháanacaj japua.

11 A'yaa nu jaatamua'aj i nyaj tyajamuaata'ítyi'ri' siaj quee che' jamuán tyi'tíj xajtaj síj ti a'yan tyúuxaj ti ta'ihuáara' pué'een,

ajta je'en tyí'xana'cire'ej, nusu tyí'nyacua'tzaj, na'ríij huá'na'miche'en i sáanturij, na'ríij je'ej pua'aj tyí'jepe', nusu ti jutahueeve'ej, na'ríij ti tyí'nahua'caa. Capu a'yan tyi'tyéevijtij siaj hua' jamuán tyí'cua'ajcaj a'tyán maj a'yan ricij.

¹² Capu nyéetzij nyaci'puaj nyej nyij a'íjma jooxíjtye'en i mej quee ityájma jitze ajtyáma'can, Dios pu a'íjma huá'xijtye'en.

¹³ Maj siajta mua'aj seríj huá'xijtye' a'íjma i maj ja'mua jitze ajtyáma'can. A'íj pu jin, siata'aj jatyítyej a'íjci i ti je'ej pua'aj tyi'tyúucha'íj.

6

Je'ej maj ye'ej tyá'xa'pui'intare'en i maj tyá'tzaahuatye'

¹ Tipua'aj síij ti ja'mua jitze ajtyáma'can séej jamuán metyúujaaxiejvi', ¿ji'nye ti'ij a'íjma jimi tyúunyuste' i juéesij i maj quee ityájma jitze ajtyáma'can, quee i'ríj ti a'íjma huaté'exaatye' i maj jimí séejre' i Dios, mej mij a'íimaj huo'xa'pui'intari'tze'en?

² ¿Nyij sequée jamua'reej maj a'íimaj i maj tyá'tzaahuatye' huá'xijtye'en néijmi'caa i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua? Ajta tipua'aj mua'aj siahuá'xijtye'en, ¿ji'nye siaj sij quee pújoorej siaj jo'xá'pui'intare'en a'íjci i ti quee tyési'?

³ ¿Nyij sequée siajta jamua'reej tyaj ityáj huá'xijtye'en a'íjma i maj tajapuá tyí'huíire'? A'íj pu jin, capu tyési' tyaj tajíimua'aj tyi'tíj je'ej tyo'xá'pui'intarej.

4 A'yaa pu'ij, tipua'aj tyi'táj jin xúujaxiejvi'raj, ¿ji'nye siaj sij a'íjma mahuatyáhu'i'tyaa i maj quee tyi'táj jin antyúumua'reej ja'mua jimi?

5 A'yaa nu een jime' tyajá'mua'ixaatye' siata'aj sij huatóotyevi'ra'astaj. ¿Nyiquee síj ja'mua jimi séejre' i ti jaria'mua'reej je'ej ti tyi'táj tyo'xá'pui'intare'en i maj tyá'tzaahuatye' jimi?

6 Caxu jujímua'aj siana'aj tyúucha'íire'ej, sulu siajta xu a'íjma jimi junyuuste' i maj quee tyá'tzaahuatye'.

7 Xu'ríj a'íj jin huamué'tichej a'íjna jime' i siaj jujímua'aj jujaaxiejvi'. ¿Ji'nye siaj sij quee siaj jó'viicue' siana'aj i siaj jin je'ej pu'a'aj jóomua'raj? ¿Quee i'ríj siaj huatóoa'an siana'aj maj tyajamuaanáhue'?

8 Siajta mua'aj, jujímua'aj xu je'ej pu'a'aj ju'uurej siajta tyihuá'nahue' i ju'ihuáamua'.

9 ¿Nyij sequée jamua'reej maj quee a'áa jo'tyárutyij jo'tíj Dios tyeje'íjtaj i maj je'ej pu'a'aj ricij? Caxu tooa'care'en ti a'táj já'muacuanamuj, camu ujo'tyárutyij i maj juxana'cire', camu majta i maj hua'na'michej i sáanturij, nusu i maj juxana'cire' séecan jamuán i tyeítýee, nusu i maj juxa'aj tyétyacaa jamuán juxana'cire',

10 camu majta ujo'tyárutyij i maj tyí'nahua'raj, nusu i maj tyí'nyacua'aj, na'ríj i maj jui'ive', nusu i maj je'ej pu'a'aj tyí'jepe', nusu i maj avíitzij jin tyí'nahua'.

11 Siajta mua'aj je'cáj xu a'ín pué'eenye'ej, siajta ijíj seríj a'yan tyityahuóojajcuare, siajta seríj tyámua' huaríj a'íjna jitze ma'can i tavástara'

Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een, siajta a'íjna jitze i júuricama'ra' i taj Dios.

I tyaj taxáahuaj jin séejre' capu a'íj jin tyí'huüre' tyej tyij huátaxana'cire'en

¹² A'yaa mu tyí'xaj tijin: “Nyáaj nu'uj jamua'reej je'ej nyaj tyi'tíj uurej.” A'yaa pu tyi'ja'yájna, ajta capu néijmi'i tyinyetyáhuiri. A'yaa pu tyi'ji'ré'can jime' nyej nyáaj nyana'aj jamua'reej je'ej nyaj tyi'tíj uurej, ajta canu jaatá'sij ti a'ín na'antymu'é'tin.

¹³ A'yaa mu majta tyí'xaj tijin: A'íjna i cue'ráj, jucáa jitze pu tyí'huüre', ajta a'íjna i jucáa, a'íj pu'ijta jin tyí'huüre' ti'ij i cue'ráj tya'ráyixi'ín. A'yaa pu tyi'ja'yájna, ajta i Dios pu néijmi'caa antyipuá'ritye'sij i jucáa, ajta i cue'ráj. Ajta i tatyévira', capu a'íj jin tyí'huüre' tyej tyij a'íjci jin tyi'xana'cire'ej, sulu tyej tyij a'íjci jin jaatyáhuüre'en i tavástara', ajta i tavástara' pu'ijta jaatyáhuüre'ej a'íjci i tatyévira'.

¹⁴ A'yájna ti'ij i Dios tyaatájuuritye i tavástara', ajta pu ityájma taatájuuritye'sij a'íjci jime' i ti jin néijmi'i putyí'uurej.

¹⁵ ¿Nyij sequée jamua'reej ti i Ciríistu' jitze ajtyáma'can a'íjna i siaj jatyáhue'ra'? ¿Nyiquij nyáaj nye'entyánajchitye'sij i íitaj jamuán ti tyi'tyeijve' i jutyévi'j jime', a'íjci i ti Ciríistu' jitze ajtyáma'can? Canu xaa nyu'uj.

¹⁶ ¿Nyij sequée jamua'reej yee tipua'aj a'tíj ja'antyaanaxcaj i íitaj ti jatoj i jutyévira', a'íi mu séej tyévi'j mana'aj mij pue'éenye'ej muá'ju'un? Ji'nye a'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin:

“A'íimaj i maj hua'puaj a'yaa mu éenye'ej muá'ju'un tí'ij tí síij na'aj tyévíj pué'eenye'.”

17 Ajta tìpuaj a'aj a'tíj ajtyéchéxíj i tavástara' jimi, síij pu'uj ajta pue'éenye'ej ja'mej i júuricama'ra' jítze.

18 Siata'aj néijmi'i huatapuá'citaj i siaj jin tyí'xana'cìre'. Ajta tìpuaj a'aj séej tyí'tíj jin po'tyá'ítzeere'en i Dios jimi, capu je'ej joorej i jutyévíra', ajta tìpuaj a'aj a'tíj a'íj jin tyí'xana'cìre'ej i tí jatoj i jutyévíra', a'íi pu je'ej puaj joorej i jutyévíj.

19 ¿Nyij sequée jamua'reej tí ja'muatyévíj a'íin pué'een i tyeyúuj i tí tzajta' ú'sejre' i júuricama'ra' i Dios, a'íi tí ajta jamuaatá'? Ajta i júuricama'ra' ja'mua tzajta' séejre', siajta mua'aj caxu jujíimua'aj jumua'ree,

20 jí'nye Dios pu arí jamuáananiej. A'íj pu jin a'yan tyúuxie've' siaj jaatyátzaahuatye'en i jutyévíj jime'.

7

Je'ej tí tyihuá'cì'puaj i maj nyejnyeí'chej ajta i maj huíichej

1 Ijíj nu nyijta jamo'riá'hua'xíjre'ej i siaj tyinaa'íhuo'ri' i yu'xarij jítze i siaj unyojo'ta'ítýi'ri'. Jéetze' pu naa tíquee a'tíj nyeíichej,

2 ajta mata'aj mij quee a'yan tyúuxana'cìre'ej, miche' huanyéjnyeí'chej i tyétyacaa, majta i úucaa huáhuíichej.

3 Ajta i tyáati' ajta i íiti' miche' a'yan huárinyij je'ej tí tyihuá'cì'puaj.

4 Capu ajta i íiti' jusíj antyúumua'reej i jutyévira' jime', ji'nye a'íj pu jítze ajtyáma'can i jucín, a'yaa pu'uj tána'aj quee i tyáati' jusíj tye'entyúumua'ree i jutyévira' jime', ji'nye ju'íj jítze pu ajtyáma'can.

5 A'íj pu jin, caxu je'ej siana'aj tyúujeevej i siaj néemi'ij aja'chej, na'ríj xaa seríj siajta a'yan tyaaxá'pui'intarej siaj a'tzúj a'tyéevi'ij siaj quee jumuarie'ej a'chu pua'an xicáj, siata'aj sij huatyényuunyij i Dios jimi. Típua'aj seríj a'yan huarín aj xu sij siajtáhua'aj antyóonaxcaj, ti'ij quee i tyiyáaru' ca'nyíjra'aj jamuaata'an siaj sij séej jamuán huóoxana'cire'en.

6 A'yaa nu'uj a'íjci tyajá'mua'ixaatye', canu já'mua'ijtye' siaj sij a'yan huárinyij.

7 Ajta nyéetzij, a'yaa pu tyina'ranáachicaj maj néijmi'i a'yan eenye' nyati'ij nyáaj, ma' ajta i Dios pu arí a'yan tyihuo'tá' je'ej ti tyihuo'xá'pui'intari'ri' séej ajta séej.

8 I maj quee xu nyejnyei'chej ajta i maj quee xu huíchej, majta i maj antyúujimua'astariaca', a'yaa pu jéetze' tyí'xa'pui' maj a'yan éenye'ej huatyá'itzeere'en nyati'ij nyáaj.

9 Ajta típua'aj quee huái'riitya'aj maj huóocha'ín, miche' huanyéjnyei'chej, majta huáhuichej, ji'nye jéetze' pu hua'tyáhu'i'rii maj a'yan huárinyij, quee maj jajpuéjtzij.

10 Majta i maj meríj nyejnyei'chej ajta i maj huíchej, a'yaa nu tyajá'mua'ixaatye', a'íjci i tavástara' ti jaata'íjtaca' a'yan tijin: Che' quee ajtáyican i íira'ra'an a'íjna jimi i jucín.

11 Ajta tipua'aj i íira'ra'an ajtára'nyij i jucín jimi, che' jusíj huatyá'itzeere'en, na'ríj quee che' ajtáhua'aj ja'antyáanaxcaj i jucín. A'yaa pu'uj tána'aj a'íjna i cína'ra'an, che' quee jatató'ra'an i ju'íj.

12 Ajta a'íimaj jimi i séecan, nyáaj nu'uj a'yan tyihuá'ixaatye' capu i tavástara', tipua'aj i ta'ihuáara' íira'ra'an quee tyá'tzaahuatye'ej, ajta i íiti' a'yan tya'ajxié'vi'ra'aj ti jamuán huácatyij, che' quee i ta'ihuáara' jatató'ra'an.

13 A'yaa pu cha'taj na'aj tipua'aj i íiti' ja'antyánaxcaca' séej i tyáataj tiquee tyá'tzaahuatye', ajta je'en a'yan tya'ajxié'vi'ra'aj ti jamuán huácatyij, a'yaa pu cha'taj na'aj tyúuxie've' tiquee jatató'ra'an i jucín.

14 Ji'nye i tyáati' tiquee tyá'tzaahuatye', tyámua' pu rinyij a'íjci jime' ti íitaj antyánaxcaca' ti tyá'tzaahuatye', ajta i íiti' ti quee tyá'tzaahuatye', tyámua' pu ajta rinyij a'íjci jime' ti tyáataj antyánaxcaca' ti tyá'tzaahuatye'. Na'ríj quee, a'í mu quee xá'pui' metyityoomuámua're'ej muá'ju'un i hua'yojmua', majta a'íj jitze ajtyáma'can i maj tyá'tzaahuatye'.

15 Ajta tipua'aj i tyáati' na'ríj i íiti' tiquee tyá'tzaahuatye', a'yan metya'xie've'ej maj huatóotonyij, miche' a'yan huárinyij. Ajta i ta'ihuáara' ti tyáati', nusu i ta'ihuáara' ti íiti', juxáahuaj mu mahuatyáhuiixi'íj, ji'nye Dios pu a'yan tyajamuatajé siaj sij juxáahuaj maj séjria'aj.

16 Ajta, ¿ji'nye pij muáaj íiti' tyá'mua'reej yee japuan paj huatányuusij a'cín? ajta, ¿ji'nye pij

pajta muáaj tyáati' tyá'mua'reej yee japuan paj huatányuusij a'íij?

17 A'yaa pu'uj, miche' a'yan mana'aj tyí'tyechajcaj je'ej ti i tavástara' tyihuo'tá' séej ajta séej, ajta je'ej maj éenye'ej ti'ij i tavástara' huo'tajé. A'yaa nu tyihua'íjtye' a'íijma i maj jusi'rii jo'tij na'aj i tyeyúuj tzajta'.

18 Típua'aj i Dios séej huatájeevej ti arí ja'antyísi'jchaca' i junavíj ta'antyúuvi'raj i ti jitzán sa'raaa, che' quee ja'avaataj i ti antyísiichi'huaca', ajta típua'aj a'íj huatájeevej i ti'quee xu antyísiichi'huaca' i navíira', che' quee ja'antyísi'che'en i junavíj.

19 Ji'nye capu a'íin juxie've' típua'aj antyísiichi'huaj na'ríij quee, sulu ti a'yan huárinyij je'ej ti i Dios tyaata'íjtaca'.

20 A'íj pu jin che' a'yan na'aj éenye'ej huatyá'itzeere'en síij ajta síij ti'ij éenye'ej ti'ij i Dios jaatajé.

21 Típua'aj pooj ca'nyéjrij jin tyi'huíria'caj ti'ij Dios muaatajé, capáj je'ej tyá'mua'ajcaj, ajta típua'aj je'ej tyí'riitan paj pajtáhua'aj axáahuaj majo'cha'canye'en, pata'aj jitzán tyú'ca'nyej.

22 A'íjna i ti ca'nyéjrij jin tyi'huíria'caj ti'ij tavástara' jaatajé, pu'ríj ijíij juxié'vi'ra' jin tyí'huíire' i tavástara' jimi, a'yaa pu'uj tána'aj, a'íjna i ti juxáahuaj majocha'canya'caj ti'ij i tavástara' jaatajé, a'íi pu ari' ta'ij ca'nyéjrij jin tyí'huíire' i Ciríistu' jimi.

23 Dios pu mua'ajmaj jamuáananiej, a'íj pu jin caxu che' tooa'care'en mej mij majtáhua'aj séecan tyétyacaa ca'nyéjrij jin tyaja-

muaata'íjtye'en.

²⁴ A'yaa pu'uj nye'ihuáamua', siata'aj a'yan siana'aj eenye' i Dios jimi síij ajta síij, je'ej siaj éenya'caj tí'ij a'ín jamuaatajé.

²⁵ Ajta a'ímaj i úuca maj quee huiichej, capu tyi'tíj jin je'ej tyinaata'íj i tavástara', sulu nyáaj nu'uj a'yan tyajá'mua'ixaatye', je'ej nyati'ij tyá'mua'reej, i nyaj síij a'ín pu'éen ti i'ríj siaj jitzán tyú'ca'nyej, a'íjna ti i tavástara' ná'ancu'vaxij.

²⁶ Ji'nye a'yaa pu nyéetzij tyiná'miteeraste' ti jéetze' tyi'tyéevijtij siaj a'yan eenye' siati'ij een ijíj, a'íjna jime' ti jéehua tyési' je'ej siaj juxáahuaj tyí'tyechajcaj.

²⁷ Típua'aj penyeichej, capáj jatató'ra'an, na'ríj típua'aj pequee nyeichej, capáj jahuoocaj pej pij huatyényeichej.

²⁸ Típua'aj puaatyényeichej, capáj tyi'tíj jin ootyá'itzeere'ej i Dios jimi, ajta típua'aj íiti' huatyéviche'en, capu ajta tyi'tíj jin ootyá'itzeere'ej. Ajta i maj antyóonaxcaj jéehua mu jajpuéetzij muá'ju'un, a'íj nu nyij quee nyáaj xie've' ti a'yan tyajá'mua'uuriaj.

²⁹ Nye'ihuáamua', a'yaa pu huatóomua'aj a'íjna i nyúucarij i nyaj já'mua'ixaatye', cíi pu'quij tyá'itzeere' tí'ij néijmi'i tye'entyipué'rij. A'íj pu jin, a'ímaj i maj nyejnyeichej, miche' a'yan rijcaj mati'ij a'ímaj i maj quee nyejnyeichej,

³⁰ majta a'ímaj i maj juxaamuíjritye', miche' a'yan eenye' mati'ij i maj tyí'ye'estej, majta i maj tyí'ye'estej, miche' a'yan eenye' mati'ij i maj

juxaamuijritye', ajta i maj tyí'nanaavej, miche' a'yan tyí'tyechajcaj mati'ij i maj quee tyi'táj tyícha'ij,

³¹ majta i maj a'íjna jin juhüire' iye'ej ti tyí'sejre' cháanacaj japua, miche' a'yan tyí'tyechajcaj mati'ij i ti quee tyi'táj je'ej tyi-huá'hüire' i cháanacaj, ji'nye a'íjna i cháanacaj tyaj jaséj pu'ríj tin á'pua'ren.

³² Nyáaj nu a'yan tyá'xie've' siaj quee tyi'táj jin je'ej tyi'mua'ajcaj. A'íjna i ti quee nyeichej, tavástara' pu jimi tyí'ca'nyej, ajta ti'ij tyámua' jimi tyí'sejre'ej.

³³ Ajta a'íjna i ti nyeichej, a'ij pu jitze tyí'mua'tzej iyan ti tyí'sejre' i cháanacaj japua, ajta je'ej ti ye'ej tyámua' jimi tyi'tyúucha'ij i ju'ij, a'ij pu jin quee che' i'ríj ti néijmi'i jin jaatyáhüire'en i tavástara'.

³⁴ A'yaa pu'uj tána'aj, a'íjna i íiti' ti quee che' víche' ajta i ti íjmue'esti', a'yaa pu a'íjma jitze tyúuxie've' je'ej maj ye'ej tya'rá'astijre'en i tavástara', a'yaa pu ajta hua' jitze tyúuxie've' mej mij ji'rénya'aj huatyá'itzeere'en i Dios jimi, néijmi'i jime' i jutyévi'j jitze, ajta i ju júuricamej jime', ajta i íiti' ti arí víche', a'ij pu jitze tyí'mua'tzej iyan ti tyí'ma'can i cháanacaj japua, ajta ti'ij tyámua' tyi'tyúucha'ij i jucín jimi.

³⁵ A'yaa nu tyajá'mua'ixaatye', canu nyej nyij tyajamuá'ijmuj, sulu a'ij nu'uj jin ti'ij jamuaatyáhüire'en, ajta siaj sij tyámua' tyí'tyechajcaj, naa tyámua' setya'huúria'aj i tavástara'.

36 Ajta tipua'aj séej a'yan tyé'miteeraste'ej ti arí xá'pui' ti huatyényeïichej, ji'nye pu'ríj a'yan tyéejcha'ïij mati'ij pua'aj nyejneye'chacaa, ajta a'yan tyí'mua'ajcaj yee naa pu jéetze' ti huatyényeïichej, che' a'yan huárinyij je'ej ti tyé'miteeraste', che' huatyényeïichej, capu tyi'táj jin je'ej tyo'tyá'itzeere'ej i Dios jimi.

37 Ajta tipua'aj síj a'yan tyámua' tyaaxá'pui'intare'en i jutzájta' ti'ij huóocha'ïin, ajta quee ca'nyérij jin ja'ijtye' ti'ij huatyényeïichej, a'ïjna i a'táj jéetze' pu tyámua' jimi atyojo're'nyesij.

38 A'ij pu jin, tipua'aj huatyényeïichej a'ïjci jamuán i maj meríj néemi'ij a'yan tyaaxájtaca', xá'pui' pu rinyij, ajta tipua'aj quee huatyényeïichej, jéetze' pu xá'pui' rinyij.

39 I íiti' ti viche', a'ij pu jitze ajtyáma'can i jucín tipua'aj ooj júurij i cína'ra'an, ajta tipua'aj huámui'nyij i cína'ra'an, pu'ríj i'ríj ti ajtáhua'aj juxié'vi'ra' jin huatyéviche'en a'táj ti ja'ráanajchi, a'ïi pu'uj juxie've' ti i tyáati' tavástara' jimi tyá'tzaahuatye'ej.

40 Ma'ajta tyij quee jéetze' naa tipua'aj quee che' vicha'aj. A'yaa pu nyéetzij tyiná'miteeraste', ajta i júuricama'ra' i Dios nye jitze pu ajta séejre'.

8

I cue'ráj i maj tyu'támu'vejritaca' i sáanturij jimi

1 A'ij nu nyijta ijíj tyajamuaaté'exaatye'ej i cue'ráj i maj tyí'mu'vejritacaa i sáanturij

jimi. A'yaa pu tyi'ja'yájna mati'ij tyí'xaj a'yan tijin: Néijmi'i tu jamua'reej i ti jì'ré'can jime', ajta a'yan tyí'rinyacaa ti a'tíj a'íjna jin ahuóotzaahuatye'en i ti jéehua ma'úumua'rej, ajta tipua'aj mahuóoxie've'en jéetze' pu tyámua'tye'mej hua' jimi.

² Tipua'aj a'tíj a'yan tyóomua'ajcaj ti jéehua ma'úumua'rej, capu eexúj a'yan metyóomua'rej je'ej ti tyúuxie've' i Dios jimi.

³ Na'ríj a'tíj jitzán tyí'ca'nyej i Dios juxié'vi'ra' jime', Dios pu ajta jitzán séejre' a'íjci i a'tíj.

⁴ Ajta tipua'aj setyú'cua'nyij i cue'ráj ti tyu'támu'vejrityi'huaca' i sáanturij jimi, tyámua' tu tyá'mua'reej maj quee tyi'tíj hui're' i sáanturij íiyan i cháanacaj japua, ajta síj na'aj i Dios.

⁵ Tyij majta mue'tíj séejre' i tajapuá majta íiyan i cháanacaj japua i maj a'yan hua'tamuá'muaj yee dioosij, jì'nye a'yaa mu tyí'xaj maj mui'ij i maj dioosij pu'éen, majta mui'ij i maj tyi'tíj jin tyityatatyíj,

⁶ ajta tajimí, síj pu'uj Dios i tyaj jajvástara', i ti néijmi'i jimi tyu'taséjre, tyajta ityáj néijmi'i tu a'íjna jin séejre' tyej tyij tyámua' tyeetyátoonyij. Síj pu'uj ajta i tavástara', a'íjna i Jesús ti ajta Ciríistu' pu'éen, néijmi'i pu a'íj jimi tyú'taavijhuaca', tyajta ityáj a'íj tu tyajta jitze eeráma'can.

⁷ Ajta camu néijmi'i jamua'ree i ti jì'ré'can jime'. Séecan i maj hua'na'miche'ej i sáanturij, móoche' mu tyí'cua'caa i cue'ráj a'yan metyi'mua'astij tijin tyu'támu'vejrityi'huaca' i dioosij jimi, ajta i maj jin ma'umuámua're' a'íj

pu jin a'yan tyihuá'miteeraste' maj majta meríj huo'tyánajchaca' i sáanturij.

8 Ajta capu i Dios a'íjna jin taaxié'vej je'ej tyaj tyí'tíj tyí'cua'caa, ji'nye catu jéetze' tyámua' rinyij tipua'aj tyetyí'cua'care'en, catu tyajta je'ej pua'aj rinyij tipua'aj tyequée tyí'tíj cua'care'en.

9 Tyámua' xu'uj siaj sij quee je'ej pua'aj jáa'uurej séej i a'tíj tiquee jéehua tyá'tzaahuatye'.

10 Ji'nye tipua'aj muáaj, mu paj tyámua' tyá'mua'reej, a'áa petyaja'cua'caj jo'maj huaja'na'michej i sáanturij, ajta je'en a'tíj tiquee eexúj jéehua tyá'tzaahuatye' muaaséj, ca'nyíjra'aj paj jaatá'sij a'íjci i a'tíj ti'ij ajta a'íin tyú'cua'nyij i cue'ráj i maj tyu'támu'vejritaca' i sáanturij jimi.

11 A'yaa pej pij muáaj, i paj tyámua' tyá'mua'reej je'ej ti tyí'een i Dios jimi, a'yaa paj ja'uurej ti'ij jó'vetyij a'íjna a'ihuáara' tiquee jéehua tyá'tzaahuatye', a'íjci i ti ajta jitzán ma'can huamuí' i Ciríistu'.

12 Tipua'aj serij ootyá'itzeere'en a'íjma jimi i ju'ihuáamua' i maj quee jéehua tyá'tzaahuatye', mua'aj xu siajta a'íjci jin ootyá'itzeere'ej i Ciríistu' jimi.

13 A'íj pu jin, tipua'aj nye'ihuáara' jó'vetyij a'íjna jime' je'ej nyej nyáaj tyí'cua', canu a'náj jacua'nyij a'íjci i cue'ráj, nyej nyij quee ca'nyíjra'aj jaatá'an ti a'yan huárinyij a'íjci i ti jin jó'vetyij.

Je'ej ti tyu'tóoci'puaj a'íjna i ti huata'ítjyirej

¹ Caxu mua'aj a'yan tyu'taxájtaj yee capu a'yan tyi'ja'yájna nyej nyaxáahuaj majo'cha'can, nyej nyajta síj a'ín pué'een i Dios ti uyo'ta'ítjyaca' nyej nyij jitzán ma'can tyu'taxáj, ji'nye nyáaj nu jaaséej a'íjci i Jesús i tavástara', siajta mua'aj xu a'ín pué'een i nyaj jime' tyí'muarie' i tavástara' jimi.

² Tyij nyequee séecan jimi quee a'ín pué'een i Dios ti uyo'ta'ítjyaca', ja'mua jimi nu xaa a'ín pué'een, ji'nye mua'aj xu a'ín pué'een i siaj jimi séejre' i tavástara', a'íj pu jin ámiteere' nyej nyáaj a'ín pué'een i Dios ti uyo'ta'ítjyaca'.

³ A'íi pu a'ín pué'een i nyaj huo'ria'hua'xijre'ej a'íjma i maj je'ej pua'aj tyí'nyaxaj.

⁴ Néijmi'i tu jin huatátaci'puaj tyej tyij tyú'cua'nyij, tyajta huaye'en,

⁵ ajta tyaj séej tyévi'tinye'en ti ajta tyá'tzaahuatye', mati'ij i séecan i Dios ti huo'ta'ítjyaca', majta i ta'ihuáamua' i tavástara' jimi, ajta a'íjna i Pedro.

⁶ ¿Nyiquij i Bernabé, nyajta nyáaj a'ín tyapué'een i tiquee a'yan tyúuxie've' tyaj tyu'muarie'en?

⁷ ¿A'tanyíj tyí'huüre' xantáaru' jime' ajta je'en jusíj tyúunajchitye'? ¿A'tanyíj quee jacua'nyij i táque'ra' i ti jáahuii? ¿A'tanyíj quee juquéi'sij i hua' léechij i ti huá'siire' i ya'muáatyee?

⁸ Caxu a'yan tyityóomua'ajcaj yee jujímua'aj mu'uj i tyétyacaa je'ej tyéejtyoj, sulu a'yaa pu ajta tyo'yú'xaca' a'íjna i Moisés.

9 A'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze i maj jin tyí'ijta tijin: “Capáj ja'ancánaamuan i púuyej ti atayi'cáaj jayuhuaaj i tyeríicuj.” Ajta capu a'yan huatóomua'aj maj jitzán juxie've' i Dios a'íimaj i púuyesij,

10 sulu ityáj tu jitzán juxie've'. Ji'nye ityájma pu jitze ma'can ooyú'si'huaca' i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, a'íjna i ti tasa'huacaa ajta i ti tyí'tza'nacaa a'yaa mu ricij mejchó'va'aj ti tyí'tíj huo'ci'tyij i ti huáciiriaca'.

11 A'yaa pu'ij, tipua'aj ityáj tyeríj jaahuástej ja'mua jimi a'íjna i ti Dios jimi já'ma'can, capu je'ej metyejé'tyí'tij tyaj je'cácaa jamuaatáhuavíj i tyaj jin huatyátahuíre'en íyan i cháanacaj japua.

12 Tipua'aj séecan a'yan marijcaj ja'mua jimi, jéetze' tutyij ityáj a'íjna jin huatátaci'puaj.

Tyajta ityáj, catu a'yan ricij, sulu néijmi'i tu jin tyé'viicue' tyej tyij quee tye'entyiú'una'an i nyúucaria'ra' jitze i Círíistu'.

13 Xu'ríj mua'aj jamua'reej je'ej maj ricij a'íimaj i maj tyí'huíre' i tyeyúuj tzajta', a'íi mu tyí'cua'caa a'íjna i maj séecan tyo'tyáato'raj. Majta a'íimaj i maj a'áa tyí'huíre' jo'maj tyajá'mu'vejritacaa, a'íi mu majta jacua'caa i maj tyu'támu'vejritaca'.

14 A'yaa pu'uj tána'aj tavástara' pu a'yan tyu'ta'íjtaca' ti a'yan tye'tyéviytye' maj a'íjna jin huatyóohuíre'en i maj huá'ixaatye' i nyúucaria'ra' i Dios.

15 Nyajta nyáaj, canu a'náj a'íj jin huatyényahuírej, canu nyajta a'íj jin

tyajá'muayu'se'ej siaj sij mua'aj tyi'tíj naata'an. Jéetze' pu na'ráanajchij nyaj huámui'nyij quee nyaj a'yan huárinyij. Capu a'tíj náa'ari'raj a'íjna i nyaj jin nyetyamua've'.

¹⁶ Capu a'yan tyinyatá'caa nyej nyij a'íj jin á'nyatzaahuatya'aj, ji'nye Dios pu a'íjna jin a'yan tyinaatajé ti puéjtzij naatá'sij tipua'aj nyequee huo'té'exaatye'en.

¹⁷ A'íj pu jin, tipua'aj nyaxie'vi'ra' jin nyety-ihuo'té'exaatye'nyijche', naatanyaci'puáacaj nu nyej nyij tyi'tíj ancuriáan, ajta ti a'yan tyinaac'íj, a'íj nu jin a'yan ricij, ji'nye Dios pu a'yan tyinaata'íj.

¹⁸ Ajta a'yájna, a'íjna i ti nyéetzij nyaci'tyij a'íi pu a'íin pué'een i ti naa nya'asej nyaj quee hua'jíive'ej nyetyihua'ixaatye', ajta nyej quee a'íjna jin huatyényahuiire'en i nyaj jin antyínyamua'ree.

¹⁹ Tyij ajta quee a'tíj tyi'nye'ijtye', nyáaj nu nyeríj tyámua' huányaruuj mej mij néijmi'i tyinaata'íjtye'en, ajta nyej nyij i Ciríistu' jitze ma'can jéetze' huo'mué'tin i tyeítýee.

²⁰ A'íimaj jimi i maj Israel jitze ajtyáma'can, a'yaa nu huányaruuj mati'íj i maj Israel jitze ajtyáma'can, nyej nyij huo'mué'tin i maj Israel jitze ajtyáma'can, a'yaa nu huányaruuj ti'íj a'tíj ti ja'astej i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, nyej nyij huo'mué'tin a'íjma i maj já'astijre' i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, tyij ajta quee nyéetzij tyi'nye'ijtye' a'íjna i nyúucarij.

²¹ Ajta a'yájna, nyata'aj huo'mué'tin a'íjma i maj quee já'astijre' i nyúucarij i maj jin tyí'ijta,

a'yaa nu nyajta huányaruuj mati'ij a'íimaj, nya-
jta nyáaj, nyáaj nu séej nyúucarij ará'astej i Dios
jimi, ji'nye a'íi pu tyí'nye'ijtye' i nyúucarij i ti jin
i Ciríistu' tyí'ijta.

²² Nyati'ijta a'íijma jamuán ajo'tyávaacaj i
maj quee i'ríj tyá'tzaahuatye', a'yaa nu nyajta
huányaruuj mati'ij a'íimaj, nyej nyij huo'mué'tin
a'íijma. Néijmi'caa jimi nu a'yan huányaruuj
nyej nyij séecan huamué'tin.

²³ Néijmi'i nu jin a'yan ricij a'íjci jime' i
nyúucarij i nyaj huá'ixaatye' i ti jin Dios
hui'rátoonyij, ta'aj ij ajta náaci'tyij i ti jin i Dios
tyámua' tyihuo'tá'sij a'íijma i maj já'astijre' i
nyúucarij.

²⁴ Xu'ríj jamua'reej tipua'aj jo'maj
ja'hua'chacaa, néijmi'i mu huatyáhuaachij,
ma' ajta síj pu'uj a'íin pué'een i ti tyí'mue'tin.
Siata'aj a'yan cha'taj siana'aj huárinyij siata'aj
sij tyi'tíj huamué'tin i Dios jimi.

²⁵ I maj tyámua' ju'uurej mej mij huáhuajca,
tyámua' mu tyúucha'ij. A'yaa mu ricij mata'aj
mij cúruun ancurai'in tiquee á'tijti', tyajta ityáj,
a'yaa tu ricij tyej tyij cúruun ancurai'in ti naa
huasé'rihua'aj ja'mej jusén jime'.

²⁶ A'íj nu jin nyáaj, canu cha' nyana'aj
tie'chacaa, canu nyajta cha' nyana'aj tyi'tató'xaj
i áacaj tzajta',

²⁷ sulu a'yaa nu tyí'nye'ijtye', ti'ij
na'rá'astijre'en i nyaj jatyáhue'ra', ta'aj ij
ajta quee Dios naaré'ityej nyati'ij nyeríj
huo'ixáatya'aj i séecan.

10

Maj quee jana'miche'en i tiquee Dios pué'een

¹ Nye'ihuáamua', canu a'yan tyá'xie've' siaj yó'hua'nan ti i jéetirij aja'cáava'aj huo'vi'tisime'ej i tahuásimua'ci'ij, majta je'en néijmi'i jájritze' antacáj.

² A'yaa mu a'íimaj néijmi'i mu huámu'i'vijhuaca' a'íjna jamuán i Moisés ti'ij ooj aja'cáva'ca'aj i jéetirij, ajta mati'ij antacáj i jájritze'.

³ A'yaa mu'uj támana'aj néijmi'i tyáacua a'íjna i cue'ráj ti i Dios jimi jo've'mej,

⁴ majta néijmi'i a'íjci juqué'ij i jájtyij ti ajta i Dios jimi jo've'mej. Ji'nye a'íj mu jitze hua'íj i tyetyéj ti hua' jamuán huama'ca'aj, ajta a'íjna i tyetyéj, a'íi pu a'íin pué'eenye'ej i Ciríistu'.

⁵ Majta a'íimaj, mue'tíj mu quee tyaatatyójtzi'rej i Dios, a'íj pu jin Dios hua'antypua'rij a'ájna jo'tij quee já'tyi'tij.

⁶ Néijmi'i pu a'yan tyu'ríj ti'ij ityájma ty-itáamua'tyej, tyej tyij quee a'yan a'íjci jitze tyityaaju'un i ti je'ej pua'aj een, mati'ij a'íimaj huaríj.

⁷ A'íj pu jin, caxu mua'aj hua'najchej i sáanturij, mati'ij séecan a'íimaj huaríj, ji'nye a'yaa pu tyé'yu'si' tijin: "A'íimaj mu tyeítjee oorásaca' mej mij tyú'cua'nyij, majta huaye'en, mati'ij támij ájhuiixij mej mij huóotyamua've'en."

⁸ Tyiche' quee a'yan tyí'xana'cire'ej mati'ij séecan a'íimaj huaríj, majta je'en huácuij séej

xicáj a'chu seityéj japuan huéeicaj ví'ra'aj i tyeítýee.

⁹ Tyiche' tyajta quee tyi'tíj ja'ihuo'raj i tavástara' Ciriístu', mati'ij séecan a'íimaj huaríj, i maj huá'cuii mati'ij cú'cu'see huo'tyééche'xij.

¹⁰ Sijta quee je'ej siana'aj tyí'tyenyuuca'an i Dios jimi, mati'ij séecan a'íimaj huaríj, aj pu'ij a'íjna i ti tajapúa tyí'huiire' i Dios jimi i ti a'íjna jin antyúumua'reej ti hua'antypuá'ritye'en i tyeítýee, a'í pu'ij hua'antypua'rij a'íjma.

¹¹ A'yaa pu tyihuó'ruuj i tahuásimua'ci'ij ti'ij ityájma tyitáamua'tyej, ajta je'en a'íj jin ooyú'si'huaca' ti'ij tyámua' taa'uuren, ji'nye pu'rij atyojo're'nyesij ti'ij jitzán néijmi'i tye'entypuá'rij.

¹² A'íj pu jin, a'íjna i ti a'yan tyóotzaahuatye' ti'iquee tyi'tíj jin á'itzeere', che' tyámua' tyu'mé'en ti'ij quee tyi'tíj jin atyá'itze'rihua'an.

¹³ Caxu seexúj mua'aj tyi'tíj jin óoviicue'rej ti huápu'ij tyési'. Ajta ja'mua jimi i'rij sij i Dios jimi tyú'ca'nyej, ji'nye capu tyu'tásij ti tyi'tíj ca'nyíjra'aj jamuaata'an sij sij quee che' tyo'táviicue'. Sulu a'yaa pu'uj, ti'ij tyi'tíj je'ej já'mua'uurej, Dios pu ajta jamuaatásij je'ej sij ye'ej huárinij sij sij tyo'táviicue'.

¹⁴ A'íj pu jin, nye'ihuáamua', mu nyaj já'muaxie've', caxu hua'najchej i sánturij.

¹⁵ A'yaa nu tyajá'mua'ixaatye' ti'ij tyeítýee maj tyámua' tyojó'itej, siata'aj jujíimua'aj jaaxá'pu'íntare'en tipua'aj xá'pu'í nyetyi'xajta na'riij nyequee.

16 Tyati'ijtá ja'antyiye'en i váasuj jitze tyej tyij tyaatatyójtzi're'en i Dios, a'yaa pu huatóomua'aj tyaj néijmi'i ajtyú'uuvej i xúuria'ra' jitze i Ciriistu'. Ajta i páan i tyaj jaatyatáaraxi'in tyajta jacua'nyij, a'íj tu tyajta jin ajtyú'uuvej i tyévira' jitze i Ciriistu'.

17 Tyij tyajta mui'ij, néijmi'i tu séej tyana'aj i páan huariátataare'ej, ji'nye néijmi'i tu séej tyana'aj jitze ajtyáma'can.

18 Cási', sياهو'séj a'íjma i maj Israel jitze ajtyáma'can, a'íimaj mu tyí'cua'caa i maj tyu'támu'vejritaca', a'íi mu majta tyí'huüre' a'ájna jo'maj tyajá'mu'vejritacaa.

19 Canu a'íj jin a'yan tyí'xaj yee tyi'tíj mu jin je'ej tyúuxie've' i sánturij, capu ajta jéetze' tyí'huüre' i cue'ráj ti tyu'támu'vejrityi'huaca' i sánturij jimi.

20 A'yaa pu huatóomua'aj i nyaj tyajá'mua'ixaatye' tíjin mati'ijta a'íimaj tyu'támu'vejritaj i maj quee tyá'tzaahuatye', a'íj mu tyí'mu'vejritye' i tyiyáaru', camu i Dios, nyajta nyáaj canu jaxie've' siaj tyi'tíj jin huá'huüria'aj i tyiyáaru'uj.

21 Capu i'ríj siaj ya'caj i váasuj jitze siati'ijtá tyé'tyojtzi're'ej i tavástara', tipua'aj siajta siooj a'íj jitze ya'caa i váasuj i maj jin jana'michej i tyiyáaru', capu ajta i'ríj siaj japuan tyí'cua'caj i méesaj i maj japuan jo'támua'reej i tavástara', tipua'aj siajta siooj a'ájna jitze tyí'cua'ajcaj i méesaj i maj japuan huá'na'michej i tyiyáaru'uj.

22 ¿Ca' a'yan tyetyá'xie've' ti tyinyú'caj i tavástara'? ¿Nyiquij ityáj jéetze'

tu'huácaca'nye' quee a'íjna?

Tyaj tzáahuatyi'ra'aj jimi tyícha'íj i taxa'aj tyévi

²³ A'yaa mu tyí'xaj tijin: A'tíj tina'aj pu i'riitye' tí'ij a'yan huárinyij je'ej tí tyá'xie've'. A'yaa pu tyí'ja'yájna, ajta capu néijmi'i tyí'tyáhuu'rii. Jee xaa nyu'uj, a'tíj tina'aj pu i'riitye' tí'ij a'yan huárinyij je'ej tí tyá'xie've', ajta capu néijmi'caa jimi tyámua' tyí'rinyaca.

²⁴ Tyiche' quee jahuoocaj tí'ij tyámua' tyí'eenye' tajimí, sulu tyiche' jáahuonyij tí'ij tyámua' tyá'ra'nyij séecan jimi.

²⁵ Siata'aj néijmi'i tyú'cua'nyij i tí tyí'xoo jo'maj hue'ra'aj já'toj, caxu tyí'ihuo'o'j yee tìpua'aj je'ej pua'aj taa'uurej tatzájta',

²⁶ jí'nye tavástara' pu ja'a'rij i chuéj i tyaj japuan yan huacháatimee, a'íi pu ajta tyía'rij tí'ij na'aj iie'e'ej tí tyí'sejre'.

²⁷ Tìpua'aj síij tìquee tyá'tzaahuatye' jamuaatá'inyen siaj jamuán tyú'cua'nyij, siajta mua'aj jo'ciinyicuj, siata'aj néijmi'i tyú'cua'nyij i tí a'áan tyeje'tyá'sij ja'mua jimi, caxu tyí'ihuo'o'j siana'aj yee nyiquee tyú'je'hua'aj.

²⁸ Ajta tìpua'aj a'tíj a'yan tyajamuaté'exaatye' yee a'íjna i hue'ra'aj huatámu'vejritiyi'huaca', caxu sij jacua'caj, a'íjci jíme' i a'tíj tí a'yan tyaataxájtaca' ajta pe'j pij quee je'ej tyá'mua'ajcaj.

²⁹ A'íj nu tyáxajta je'ej tí tyí'mua'tzej i síij, canu je'ej siaj mua'aj tyí'mua'tzej.

Canu nyáaj tyu'tá'sij ti a'táj ty-ina'antyí'uunyi'raj, a'íjci jime' je'ej ti a'ín tyí'mua'tzej.

³⁰ Tipua'aj nyetye'tyójtzi'ria'aj i Dios nyati'ijta tyí'cua'caj, canu tyu'tá'sij ti a'táj je'ej pua'aj tyí'nyaxajta a'íjci jime' nyej tyé'tyójtzi're' i Dios.

³¹ A'yaa pu'uj tána'aj, tipua'aj setyí'cua'ajca na'ríij seya'caj, nusu tyi'táj siaj je'ej uuriaj, siata'aj néijmi'i jin tyé'tyójtzi're'ej i Dios.

³² Caxu a'táj je'ej pua'aj tyí'iteeraj, caxu siajta a'íjma i maj Israel jitze ajtyáma'can, nusu i maj séej chuéj japua já'ma'can, na'ríij a'íjma i maj tyá'tzaahuatye' i Dios jimi.

³³ Ajta nyaj jime' nyetyí'tyese' nyaj tyámua'tyihuo'tyáhuire'en néijmi'caa, nyej quee jahuoo ti'ij nyéetzij náahuire'en, sulu ta'aj ij séecan huáhuire'en, mej mij tyámua'tyityeetyá'itzeere'en i Dios jimi.

11

¹ Siata'aj mua'aj a'yan cha'taj siana'aj huárinyij nyati'ij nyáaj, a'yájna nyati'ij nyáaj i Ciriistu' jimi tyu'méj.

Je'ej maj ye'ej huárinyij i úucaa i tyeyúuj tzajta'

² Nyetyaja'muatyójtzi're', ji'nye a'náj tina'aj xu na'tamuá're'rii, siajta a'yan ricij je'ej nyaj tyajamuaamuá'tyej.

³ Nyajta nyáaj, a'yaa nu tyá'xie've' siaj yó'itej xá'ra'nyij ti i Ciriistu' antyúumua'reej a'íimaj jimi i tyétyacaa, ti'ij ajta i tyáati'

tye'entyúumua'ree i ju'íij jimi, yaa ti'ij ajta i Dios
tye'entyúumua'ree i Ciriístu' jimi.

4 Tipua'aj tyáati' utyamúucu'tzij
huatyényuunyij nusu tyihuá'ixaatye'ej, a'íi pu
jaatyáxaahuataj a'íjci i ti jimi antyúumua'reej.

5 Ajta tipua'aj íiti' antyimua'vi'ij
huatyényuunyij, nusu antyimua'vi'ij tyí'xajtaj i
Dios jitze ma'can, a'íi pu ajta jaatyáxaahuataj
a'íjci i ti jimi antyúumua'reej. A'yaa pu
cha'tána'aj tyú'tyevi'raste' ti íiti' cóoyej.

6 Ji'nye tipua'aj íiti' quee ahuóonaj i jumu'új
jitze, jéetze' pu ti ahuóosisaaxi'in. Na'riij i
íiti' a'yan tyé'miteeraste'ej ti tyú'tyevi'raste' ti
cóoyej na'riij ti ahuóosisaaxi'in, che' ahuóonaj
i jumu'új jitze.

7 Capu xá'pui' ti tyáati' ahuóonamuan, ji'nye
a'íi pu a'yan een ti'ij i Dios, a'íj pu'ij ajta jitze
séejre' je'ej ti een i Dios. Ajta i íiti' jimi pu séejre'
je'en ti een i tyáati',

8 ji'nye a'íjna i tyáati', capu a'íjna jitze hu-
atyátaavijhuaca' i íiti', sulu i íiti' pu a'íjna jitze
huatyátaavijhuaca' i tyáati'.

9 Capu i tyáati' a'íj jin huatyátaavijhuaca'
ti'ij jaatáhuire'en i íitaj, sulu i íiti' pu a'íj jin
huatyátaavijhuaca' ti'ij jaatáhuire'en i tyáataj.

10 A'íj pu jin a'yan tyúuxie've' ti i íiti' ahuóonaj
i jumu'új jitze, ti'ij ámiteeria'aj tijin já'astijre'
a'íjci i ti tyé'ijtye', ajta ti'ij quee je'ej pua'aj
séejre'ej a'íjma jimi i maj tajapuá tyí'huire'.

11 Ajta a'íjma jimi i maj tyá'tzaahuatye',
camu jujímua'aj séejre' i úucaa, camu majta
jujímua'aj séejre' i tyétyacaa.

12 A'yaa pu tyi'ja'yájna ti i íiti' a'íj jitze huatyátaavijhuaca' i tyáataj, a'yaa pu ajta tyi'ja'yájna ti i tyáati' a'íjci jitze eeráanye'j i íiti', majta néijmi'i mu i Dios jimi je'ráma'can.

13 Siata'aj jujímua'aj jaaxá'pui'intare'en tipua'aj a'yan tya'ránajchij ti i íiti' antyimua'vi'ij huatyényuunyij i Dios jimi.

14 A'yaa tu tyá'mua'reej ti tyévi'si' huasé'rin tipua'aj i tyáati' cáati'rej,

15 ajta tipua'aj i íiti' cáati'rej, a'íi pu a'íin pué'een i ti jin ámiteere' ti já'astijre' i Dios, ji'nye a'yaa pu i cipuáj tyu'tyátuihuaca' i íitaj jimi ti'ij ja'vá'naj i mu'úura' jitze.

16 Tipua'aj a'tíj jaxie'va'aj ti a'íj tyámua' tyu'taxáj, a'yaa pu tyúuxie've' ti jáamua'reej tyej quee ityáj majta quee a'íimaj i maj jusi'rii i Dios jimi, seequéj tyityetyúucha'ij.

Je'ej maj ricij i maj jusiire'

17 Ajta ijíj nyej nyijta jamuaaté'exaatye'sij, canu che' tyajamuaatatyójtzi're'ej, ji'nye a'yaa pu cuxáa je'ej pua'aj já'mua'uurej siati'íjtá jusiiria'aj quee i'ri'j siaj tyámua' huárinyij.

18 Anaquéecan jime', a'yaa mu tyináa'ixaaj tijin siati'íjtá jusiiria'aj, je'ej xu pua'aj ja'huoomua'raaj xá'ci'ij, nyajta a'yan tyí'mua'tzej ti je'cáj a'yan tyi'ji're'can jime'.

19 A'yaa pu tyi'ji're'can jime' ti a'yan tyúuxie've' ti a'yan tyá'ra'nyij, ta'aj ij ootámiteere'en a'tyán maj ji're'can jime' tyá'tzaahuatye'.

20 Mua'aj xu siajta a'yan ricij, siati'ijta aja'tyúusiire'en, caxu a'ijna jin tyí'cua'nyij i siaj jin jo'támua'reej ti tavástara' tajapuá huatanyúj.

21 Ji'nye siati'ijta tyí'cua'caj, je'cáj xu anaquéej tyí'ijcuesij, meentyij séecan móoj tajcuj, majta séecan huatyáta'ruj.

22 ¿Nyij sequée ma'ja'chej siaj a'áa ty-
ojó'cua'nyij, siajta huaye'en? ¿Ji'nye siaj sij
hua'tyáxa'huataj i maj jusi'rii i Dios jimi, siajta
hua'tyevi'ra'astaj i mej quee tyi'táj tyí'cha'ij?
¿Ji'nye nyetyajamuaate'xaatye'sij? ¿Nyiquij
nyetyajamuaatatyójtzi're'ej? Canu xaa nyu'uj
a'íjci jime'.

I maj jin jo'támua'reej i tavástara'

(Mt. 26:26-29; Mr. 14:22-25; Lc. 22:14-20)

23 Ji'nye nyáaj nu a'íjci ancuriáa' i tavástara' ti
a'yan jaatyájtoo, a'íj nu nyij nyajta nyáaj ja'mua
jimi huatyájto, a'ájna imuáj tica'rij tzajta' ti'ij
avíitzij jin huatátuiiri'huaca' i tavástara' Jesús,
a'íi pu jatyí'puj i páan,

24 ajta ti'ij tyaatatyóotzi'ria'aj i Dios, aj pu'ij
jaatyátaaraxij, ajta a'yan tyihuo'té'exaaj tijin:
“A'íi pu a'ín pué'een i nyaj jatyáhue'ra' i nyaj jin
ja'mua japua huatányuusij. A'yaa xu huárinyij
siaj sij a'ijna jin no'támua'reej.”

25 Matí'ij tyu'cuá'aj, aj pu'ij ja'ajriáj i váasuj,
ajta a'yan tyihuo'té'exaaj tijin: “A'ijna i váasuj
tzajta' tu'huájmuua, a'íi pu a'ín pué'een
i nyúucarij ti jájcuaj i ti jin Dios tyaja-
mua'táratziiri' a'íjci jime' i nyaxúure' nyaj
je'ráxire'sij.” Ajta siati'ijta a'yan rijcaj a'íj xu jin
no'támua'reej.

26 A'íj pu jin, 'asta na'aj quee uvé'nyej i tavástara', mua'aj xu a'yan tyihuo'té'exaatye'en je'ej ti huatóomua'aj ti a'ín tavástara' huamuí', siati'íjtá jáacua'nyij a'íjna i páan, siajta huaye'en a'íjci jitze i váasuj.

Je'ej maj ye'ej tyú'cua'nyij i maj jin jo'támua'reej i tavástara'

27 A'yaa pu'ij, a'tíj tina'aj ti jáacua'nyij a'íjci i páan, nusu huaye'en a'íjci jitze i váasuj je'ej ti quee tyi'tyéevijtij, a'yaa pu jitzán tyo'oju'puá'rij ti jaatyáxaahuataca' i tyévira' ajta xúuria'ra' i tavástara'.

28 A'íj pu jin, siati'ij quee xu tyí'cua'caj siajta quee xu ya'caj i váasuj jitze, mí'een tyámua' setyityahuoséeraj i jutzájta'.

29 Ji'nye tipua'aj setyú'cua'nyij siajta huaye'en sequée jamua'réerej ti a'ín pué'een i tyévira' i tavástara', jujímua'aj xu puéjtzij huatóoa'sij siati'íjtá tyí'cua'caj siajta ya'caj.

30 A'íj mu jin mue'tíj tyí'cucui', ajta quee che' huá'ca'nyisti', majta séecan meríj huácuij.

31 Tipua'aj tyámua' tyety-ityahuátasejrajnyiiche' tajímua'aj, capu puéjtzij taatá'nyijche' i tavástara'.

32 Ajta tipua'aj i tavástara' puéjtzij taatá'an, a'íj pu jin tyata'aj tyij jáari'rej tyej tyij quee néijmi'i antyipua'rej hua' jamuán i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua.

33 A'íj xu jin nye'ihuámua', siati'íjtá jusiiria'aj siaj sij tyú'cua'nyij, siahuócho've'ej síj ajta síj siaj sij néijmi'i tyú'cua'nyij.

34 Ajta tɪpua'aj sɪj ɪ'cuataj, che' juchéj ty-
ojó'cua'nyij, ta'aj ij quee Dios puéjtzij ja-
muaata'an siati'ijtá jusiiria'aj. Ajta i séecan
jime' i ti tyá'itzeere', nyáaj nu tyámua' tyí'uurej
nyati'ij a'áa ja'tanyéj ja'mua jimi.

12

I ti jin tyihuo'ta'ij i júuricama'ra' i Dios

1 Nye'ihuáamua', nyáaxie've' siaj jáamua'reej
je'ej ti een i ti jin tyajamuaata'ij i júuricama'ra'
i Dios.

2 Mua'aj xu jamua'reej je'ej siaj tyee'yí'tihua'aj
siati'ij quee xu tya'tzáahuatya'caj, a'íjma xu
jimi juca'nyajca'aj i sánturij i maj quee
atanyúuve'ejmee.

3 A'ij nu jin ijíj a'yan tyá'xie've' siaj
jáamua'reej tiquee je'ej tyí'rij ti a'tíj je'ej
pua'aj tyá'xajta i Jesús, tɪpua'aj a'ij jitze
aróoca'nyaj i júuricama'ra' i Dios. Capu ajta
i'rij ti a'yan tyu'taxáj yee: "Jesús pu tavástara'
pué'een." Tɪpua'aj quee a'ijci jitze aróoca'nyaj i
júuricama'ra' i Dios.

4 Capu sɪj na'aj i ti jin tyajamuaata'ij i
júuricama'ra' i Dios, ma' ajta sɪj na'aj i
júuricamej ti tyu'ta'íjtaca'.

5 Mue'tíj pu tyí'sejre' je'ej siaj tyu'tyáhuire'en
i Dios jimi, ajta sɪj pu'uj i tavástara' ti a'yan
tyu'ta'íjtaca'.

6 Mue'tíj pu ajta tyí'sejre' i siaj jin tyí'muarie',
ajta sɪj pu'uj i Dios ti néijmi'i jin putyí'uurej hua'
jimi néijmi'caa i tyeítyee.

7 Dios pu tyihuo'ta'íjtye'sij séej ajta séej je'ej maj tyi'tíj tyu'yí'tin, mej mij a'íjna jín néijmi'caa huatyáhuire'en.

8 A'íjna jitze pu ma'can i júuricama'ra' i Dios, séecan huatá' mej mij tyámua' tyiyo'itéej metyu'taxáj, ajtáhua'aj séecan, a'í pu'uj tána'aj i júuricama'ra' i Dios huo'ta' mej mij jéehua jaria'mua'reeriaj maj tyu'taxáj.

9 Séecan mu a'íjna ancuriáa'sij mej mij jéehua tyá'antzaahuatye'en, a'íjci jitze ma'can i júuricama'ra' i Dios, majta séecan a'íj ancuriáa'sij mej mij jaayí'tihua'an maj tyi-huó'huaatye'en i maj tyí'cucui'.

10 Séecan mu a'íjna ancuriáa'sij maj jaayí'tihua'an mej tyi'tíj je'ej huá'uurej mej mij séecan tyámua' tyo'taséj, majta séecan mej mij tyihuo'té'exaatye'en i Dios ti jitze tyeje'ráma'can. Ajta i séecan, Dios pu a'yan tyihuo'tá' mej mij jaayí'tihua'an maj jáamua'reej tyi'tíj ti júuricama'ra' pué'een, ajta séecan maj tyu'taxáj séej i nyúucarij jime' i maj quee yó'itej, ajta séecan maj jaayí'tihua'an maj jaataxáj je'ej ti huatóomua'aj a'íjna i síj ti jaataxájtaca'.

11 Néijmi'i i maj a'yan tyeeyí'tin, a'í pu jusíj ca'nyíjra'aj hua'tá'caa i júuricama'ra' i Dios, a'í pu hua'tá'caa séej ajta séej je'ej ti tya'ránajchaca'.

12 A'íjna i tyévira' i a'tíj, tyí'mui'ij i ti jitzán tyí'sejre', ajta síj pu'uj pué'een i tyévi. A'yaa pu cha'taj na'aj tyí'een i Ciríistu' jimi.

13 A'yaa pu'uj tána'aj, néijmi'i i tyaj Israel jitze ajtyáma'can, majta i maj séej chuéj japua

já'ma'can, nusu i maj ca'nyéjrij jin tyí'muarie' na'ríij juxáahuaj maj mahuaci'ij, néijmi'i tu huái'huaca' tyej tyij séej tyana'aj jitze ajtyáma'cantaj a'íjna jitze ma'can i júuricama'ra' i Dios, ajta síij na'aj i júuricamej tajimí huatyátuiihuaca'.

14 Ajta capu síij na'aj i ti jitzán tyí'sejre' i tyéviij, sulu tyí'mui'ij.

15 Típua'aj i íicaj a'yan tyu'taxáj yee: Canu muáca'aj pué'een, canu nyij jitzán ajtyáma'can i tyéviij, capu a'íjna jin quee che' jitzán ajtyama'cáantaj ja'mej.

16 Ajta típua'aj i naxiéj a'yan tyu'taxáj yee: Ji'nye canu ji'síj pué'een, canu nyij jitzán ajtyáma'can i tyéviij, capu ajta a'íjna jin quee che' jitzán ajtyáma'cantaj ja'mej.

17 Típua'aj néijmi'i i tyéviij ji'síj pué'eenye', capu je'ej tyí'rij ti iityánamuajra. Ajta típua'aj néijmi'i i tyéviij a'ín pué'eenye' i ti jin iityánamuaj, capu ij ajta je'ej tyí'rij ti tyúui'chuej.

18 Ajta i Dios pu a'yan eenye'en tyu'tyájtóo i tyéviij jitze je'ej ti a'íj tya'rá'najchaca'.

19 Típua'aj néijmi'i i ti jitzán tyí'sejre' síij na'aj pué'eenye', capu maja'huá'tacajche' i tyéviij.

20 Ma' ajta a'yaa pu tyí'een, tyij ajta tyí'mui'ij i tyéviij ti jitze tyí'sejre', síij pu'uj i tyéviij pué'een.

21 Capu i'rij ti i ji'síj a'yan tyaaté'exaatye'en i muáca'aj yee: "Capáj nyej jitze juxie've'", capu ajta i'rij ti i mu'úura' a'yan tyaaté'exaatye'en i íicaj yee: "Capáj nyej jitze juxie've'."

22 Sulu a'yaa pu tyí'een, i ti a'yan huasé'rin ti'ij i ti jéetze' quee juca'nyej i tyévi'j jitze, a'íi pu a'íin tyi'pué'een i ti jéetze' tyúuxie've',

23 ajta i ti tajitzé tyí'sejre' i ti quee jéehua tyúuxie've', a'íj tu jéetze' tyámua' tyi'tyéche'tyaa. Ajta i ti tyú'tyevi'raste' tipua'aj séjre'ej jéjre'citze', a'íj tu tyajta jéetze' tyámua' tyi'tyéche'tyaa,

24 ajta i séecan ti jitzán séejre', catu tyámua' tye'tyéche'tyaa. Dios pu a'yan eenye' huatyáito i tyévi'j ti'ij jéetze' tyámua' tyéecha'íin a'íjna i ti quee jéehua jitzán juxie've',

25 mej mij quee je'ej pua'aj eenye' i maj tyévi'j jitze ajtyáma'can, sulu mej mij tyámua' tyityahuóocha'íin síj ajta síj.

26 Tipua'aj síj a'yan tya'ajpuéjtzij, néijmi'i mu a'yan cha'taj mana'aj tya'ajpuéetzij muá'ju'un, ajta tipua'aj síj tyámua' tyu'tyécha'íihuaj, néijmi'i mu jamuán huatóotyamua've'sij.

27 A'yaa pu xaa nyu'uj tyí'een ja'mua jimi, mua'aj xu tyévira' pué'een i Ciríistu', néijmi'i xu jitzán ajtyáma'can síj ajta síj.

28 Dios pu a'yan tya'ránajchaca' maj jo'maj jóosiire' i tyeyúuj tzajta', a'yan tyí'tyesejre'ej anaquéecan jime' i maj huo'ta'ítyej mej mij huó'íxaatye'en i nyúucaria'ra' i Dios, majta je'en a'íimaj i maj Dios jitze ma'can tyí'xaj, majta je'en i maj tyihuó'mua'tyej, majta je'en i maj jaayí'tin i maj jin je'ej tyo'taséj i tyeítyee, ajta séecan i maj tyihuó'huaatye'en i maj tyí'cucui', nusu i maj tyi'táj jin huo'tyáhuíire'en, majta i maj jaria'mua'reej, na'ríj i maj jaayí'tin maj séej

nyúucarij jin tyu'taxáj.

²⁹ Camu néijmi'i a'ín pué'een i maj mahuaci'ij mahua'ixáatye'ej i nyúucaria'ra' i Dios, camu majta néijmi'i i Dios jitze ma'can tyí'xaj. Camu néijmi'i a'ín pué'een i maj tyihuá'mua'tyej, camu majta néijmi'i jaayí'tin maj tyi'táj tyámua' huá'uurej mej mij séecan tyámua' tyo'taséj,

³⁰ camu majta néijmi'i jaayí'tin mej mij tyihuó'huaatye'en i maj tyí'cucui'. Camu majta néijmi'i séej nyúucarij jin tyí'xaj, na'ríij i maj jaayí'tin maj jaataxáj je'ej ti huatóomua'aj i síij ti jaataxájtaca'.

³¹ Mua'aj xu a'íjna jéetze' huáhuoonyij siaj sij jáatyooniy i Dios jimi i ti jéetze' juxie've', nyajta nyáaj nu jamuaatá'itiiraj je'ej siaj jéetze' tyámua' ji'ré'nye'ej tyí'tyesejre'ej.

13

Maj néijmi'i huóoxie've'en

¹ Tipua'aj nyetyi'xajta huá'nyuucaa jime' i tyétyacaa nyajta a'íjna jime' i huá'nyuucaa i maj tyí'huüre' u tajapuá, nyajta quee naa tyihuojó'mua'raj, capu tyi'táj huüre', a'yaa nu een ti'ij i tyapúusti' ti cha' na'aj tyi'táj jin táhuan, na'ríij ti'ij túxa'aj ti jujitzé tyi'rájvitzej.

² Ajta tipua'aj nyeeyí'tihua'an nyej tyu'taxáj Dios jitze ma'can, nyajta néijmi'i tyojó'iteej je'ej ti tyí'een i Dios jimi, nyajta néijmi'i tyí'mua'reej, nyajta jéehua tyá'tzaahuatye' ti'ij nyai'riitye'ej nyaj a'yan tyaata'íjtye'en i jiríj ti tyícheniy jo'táj jo'tácaj, nyajta quee tyámua' tyihuojó'mua'raj, canu tyi'táj je'ej tyí'huüre'.

³ Ajta tipua'aj nyetyihuo'ria'an néijmi'i i nyaj tyí'ijcha'ij a'íjma i maj quee je'ej tyéejviicue', na'ríj nyajta huatánya'an mej mij naatyáteeraj, nyajta quee tyámua' tyihuojó'mua'raj, capu tyi'tíj je'ej tyinaatyáhuüre'ej.

⁴ Tipua'aj a'tíj jiríj tyí'tyevistan, a'íi pu néijmi'i jin tyé'viicue', ajta tyihua'cu'vej, capu chueerij, capu ajta óotzaahuatye',

⁵ capu ajta axáa tyí'jepe', capu tyi'tíj muajche', capu tyo'cájaaxiejve', capu ajta ja'tamuá're'rii a'tíj ti je'ej pua'aj jáaruuj,

⁶ capu jutyamua've' a'íjci jime' i ti je'ej pua'aj een, sulu a'íj pu jin jutyamua've' i ti jiré'can jime' a'yan tyi'ja'yájna.

⁷ Tipua'aj a'tíj iríj tyí'tyevistan, néijmi'i pu jin japuéjtzitaren, néijmi'i pu tyá'tzaahuatye' i ti Dios tyámua' tyaata'sij, néijmi'i pu ajta tyicho've' i ti Dios jin aróo'astej, néijmi'i pu ajta jin tyo'táviicue'raj.

⁸ Capu a'náj huatyápua'rij i tyaj jin taxie've'. A'náj pu huatyápua'rij i tyaj jin tyí'xaxa'aj i Dios jitze ma'can, camu mij che' séej nyúucarij jin tyi'xáataj muá'ju'un, capu ajta che' tajimí juxié'va'aj ja'mej tyej tyij jéehua tyu'yí'tihua'an.

⁹ Ji'nye catu néijmi'i tyu'yí'tin, catu tyajta néijmi'i tyí'mua'reej i Dios ti jitze tyí'ma'can,

¹⁰ ajta tí'ij a'yan huataséjre'en i ti néijmi'i jin tyámua' een, aj pu'ij a'ín tyí'nejmi'tare'en i ti tyá'itzeeria'ca'aj.

¹¹ Nyati'ij nyáaj pa'ri'istaca'aj, a'yaa nu tyu'xáxa'ta'aj tí'ij i pá'ri'ij, nyajta a'yan tyí'mua'ajcaa tí'ij i pá'ri'ij, nyajta a'yan

metyóomua'riaajca'aj ti'ij i pá'ri'ij, ajta ijíij nyaj nyeríj vásti', nu'ríj metyaja'ajhua'xaj i nyaj jin a'yan metyóomua'riaajca'aj ti'ij i pá'ri'ij.

¹² Ajta ijíij a'yaa tu tyé'sej i Dios cuxáa ti'ij jájtya'huaa jitze ti'iquee tyámua' tyí'sejre', ajta a'ájna xicáara' jitze tu tyámua' naa tyé'sejran i nyéerima'ra'. Ijíij canu néijmi'i tyu'yí'tin, ajta a'ájna xicáara' jitze, aj nu xaa jamua'tyij i Dios ti'ij a'ín tyí'nyamua'tyej.

¹³ A'íj pu jin tyí'hueeicaj i ti a'náj tina'aj tyi'séere'ej ja'mej: tyej tyá'tzaahuatye', tyaj jajchó've' i Dios, tyaj huátaxie've'en, ajta i ti jéetze' juxie've', a'íi pu a'ín pué'een i tyaj huátaxie've'en séej jamuán tyajta séej.

14

I maj séej nyúucarij jin tyu'taxáj

¹ Siata'aj jahuocaj siaj huóoxie've'en séej jamuán siajta séej, siajta a'yan tyá'huocaj ti Dios jamuaata'an i ju júuricamej, siaj sij tyu'taxáj Dios jitze ma'can.

² A'íjna i ti jaayí'tin ti séej nyúucarij jin tyu'taxáj, Dios pu tyí'ixaatye', capu i tyeítjee tyí'ixaatye', ji'nye capu a'tíj yó'itej je'ej ti tyí'xaj. I júuricama'ra' pu tyí'xaj tyi'tíj ti aviitzi' i Dios jimi, ajta quee a'tíj yó'itej.

³ Ma' ajta i ti Dios jitze ma'can tyí'xaj, a'íi pu a'yan ricij ti'ij huo'tyáhuüre'en i maj tyá'tzaahuatye', ajta ti'ij ca'nyíjra'aj huo'tá'an, ajta tyámua' tyihuo'tyéjeevej.

⁴ A'íjna i ti séej nyúucarij jin tyí'xaj, a'íi pu jusíj tyámua' ju'uurej, ajta i ti Dios jitze ma'can

tyí'xaj, a'íi pu tyámua' huá'uurej néijmi'caa i maj jusi'rii i tyejúuj tzajta'.

⁵ A'yaa nu nyáaj tyá'xie've' siaj néijmi'i séej nyúucarij jin tyu'taxáj, ajta jéetze' pu a'yan tyina'ráanajchi siaj Dios jitze ma'can tyí'xaxa'ta'an, a'íjna pu jéetze' tyámua' naa quee siaj séej nyúucarij jin tyu'taxáj, na'riij xaa a'tíj séjre'ej tí'ij huó'ixaatye'en i tyeítjee je'ej tí huatóomua'aj a'íjna i tí jaataxájtaca', tí'ij huo'tyáhuüre'en i maj jusi'rii u tyejúuj tzajta'.

⁶ Ajta a'yájna nye'ihuáamua', capu tyi'tíj je'ej tyajamuaatyáhuüre'sij tipua'aj nyajamojo'vá'muaarej nyajta tyajamuáa'ixaatye'en séej jime' i nyúucarij i siaj quee yó'itej, quee tipua'aj nyajamuaaté'exaatye'en a'íjna i Dios tí taataséjra, na'riij i siaj jin jáamua'reej i tí jí're'can jime', nusu nyaj tyajamuaaté'exaatye'en i Dios jitze ma'can, na'riij tyi'tíj nyajamuatá'itii.

⁷ Tipua'aj i maj jin tyí'cui'nacaa yaa tí'ij i cí'sítjee'rij, na'riij i áarpaj, tipua'aj síj quee seequéj huánamuajrihua'an, capu ij je'ej ootámitteere'ej je'ej tí huánamuajrii síj ajta síj.

⁸ Ajta tipua'aj jo'maj já'nyo'se' quee tyámua' tyu'tánamuajre'en i cí'sítjee'rij, capu a'tíj tyámua' ju'uurej tí'ij ujo've'nyo'se'en.

⁹ A'yaa pu'uj tána'aj tyí'rinyacaa ja'mua jimí, tipua'aj sequée tyámua' tyu'xaxa'ta'an mej mij i tyeítjee jamojo'itéej muá'ra'nyij, ¿jí'nye tyí'rij tí'ij a'tíj jáamua'reej je'ej siaj tyi'tyáxajta? A'yaa pu'uj tí'ij áacaj siaj tyí'ixaatye'ej.

¹⁰ Tyámua' pu tyi'muí'ij i nyúucarij i maj jin tyúu'ixaatye' iie'e'ej i cháanacaj japua, ajta

néijmi'i mu a'yan tyaja'huo'itéecan jin tyí'xaj.

¹¹ Ajta tipua'aj nyequee jamua'reeriaj je'ej ti huatóomua'aj i nyúucarij, a'yaa nu séeria'aj na'mej jimí i ti tyí'nye'ixaatye' tí'ij a'táj ti séej chuéj japua já'ma'can, ajta i ti tyí'nye'ixaatye', a'íi pu ajta a'yan nye jimí séeria'aj ja'mej tí'ij a'táj ti séej chuéj japua já'ma'can.

¹² A'íj pu jin, mu siaj jéehua jaxie've' ti i júuricama'ra' i Dios tyi'táj jamuaata'an, a'yaa pu tyúuxie've' siaj a'íjna jéehua ancuriáan i siaj jin tyámua' huó'uurej a'íjma i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta'.

¹³ A'yaa pu'ij, a'íjna i ti séej nyúucarij jin tyí'xaj, che' jaatáhuaviij i Dios tí'ij jaatá'an ta'aj ij yo'itéej já'ra'nyij je'ej ti tyí'xaj.

¹⁴ Ji'nye tipua'aj nyáaj naatyényuunyij séej jime' i nyúucarij, a'yaa pu tyí'ja'yájna nyej nyajúuricamej jin huatyényuusij, ajta i nyamua'tziíra'aj capu yó'itej je'ej ti tyí'xaj i nyaj júuricamej.

¹⁵ ¿Ji'nye nyana'aj nyij huárinyij? A'yaa pu tyúuxie've' nyej nyajúuricamej jin huatyényuunyij, nyajta a'yan cha'taj nyana'aj rinyij i nyaj jin ma'úumua'rej jime'. A'yaa pu ajta tyúuxie've' nyaj tyu'táchuiicaj i nyajúuricamej jime', ajta i nyaj jin ma'úumua'rej.

¹⁶ Ji'nye tipua'aj a'júuricamej jin petyé'tyojtzi'ria'aj i Dios, ajta je'en a'táj tiquee ja'mua jitze ajtyáma'can muáanamuj, capu huatái'riitarij tí'ij ajta a'íin tyaatatyójtzi're'en i Dios, ji'nye capu yo'itéej ja'mej je'ej paj tyi'tyáxajta.

17 I'riitaj pu á'mej paj tyámua' naa tyaatatyójtzi're'en i Dios, ajta capu tyi'táj je'ej tyeetyáhuire'ej i axa'aj tyéviij.

18 Tyámua' nu tyé'tyójtzi're' i Dios a'íjna jime' nyaj jéetze' tyí'xaj séej jime' i nyúucarij sequée néijmi'i mua'aj,

19 ajta a'ájna i tyeyúuj tzajta', jéetze' pu na'ráanajchij nyaj anxívicaa i nyúucarij huataxáj i ti jó'iteeri'ij, quee nyaj tamuáamuata' ví'ra'aj i nyúucarij huataxáj siaj quee yó'itej.

20 Nye'ihuámua', caxu a'yan metyityoомуámua're'ej mati'ij i ti'ríij. Sulu siata'aj a'yan eenye' mati'ij i ti'ríij i maj quee tyi'táj jin á'itzeere', siajta a'yan metyityoомуámua're'ej mati'ij i maj meríj huásij.

21 A'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin: "Nyetyihuo'té'exaatye'sij a'íjma i tyeétyee séej nyúucarij jime', a'íimaj mu tyihuo'té'exaatye'sij i maj séej chuéj japua já'ma'can, majta a'íimaj camu na'rá'astijre'ej, a'yaa pu tyí'xaj i tavástara'."

22 A'íj pu jin tyi'huire' a'íjna i nyúucarij i maj quee yó'itej, mej mij a'íj jin jáamua'reej i maj quee tyá'tzaahuatye', camu mej mij a'íimaj jáamua'reej i maj meríj tyá'tzaahuatye'. Ajta i ti Dios jitze ma'can tyí'xaj, a'íjma pu huatyáhuire'ej i maj tyá'tzaahuatye', capu a'íjma i maj quee tyá'tzaahuatye'.

23 Ji'nye tipua'aj meri'taj jusiiria'aj i tyeyúuj tzajta', majta je'en néijmi'i séej nyúucarij jin tyí'xajtaj, tipua'aj síj tiquee tyá'tzaahuatye', na'ríij séecan i maj quee yó'itej a'úun

mo'tyájrutyey jo'siaj jóosiire', a'yaa mu tyí'mua'tyij siaj seríj huóotimue'ri'ij.

²⁴ Ajta tipua'aj néijmi'i setyi'xáatacaj i Dios jitze ma'can ajta je'en síj utyájrutyey tiquee tyá'tzaahuatye', nusu tiquee yó'itej, a'yaa pu tyo'tóomua'sij siaj néijmi'i ja'xijtye' a'íjna jime' ti a'íin ootyá'itzee i Dios jimi.

²⁵ A'yaa pu'ij tyu'taséjre i ti ja'avaataca'aj i jutzájta', ti'quij tyitunútan a chóota' jaatyánajchij i Dios, ajta je'en a'yan tyu'taxájtaj ti i Dios ji'ré'can jime' ja'mua tzajta' séejre'.

Maj néijmi'i a'yan huárinyij je'ej ti tyúuxie've'

²⁶ Nye'ihuáamua', siati'íjtá mua'aj jusiiria'aj, séecan mu tyu'táchuiicaj, majta séecan tyi-huá'mua'tyey, na'ríij maj jaataxáj i Dios ti hua' jitzán jaatyájtoo, nusu séej nyúucarij jin setyí'xajtamuj, na'ríij síj jaataxáj je'ej ti huatóomua'aj i nyúucarij ti jaataxájtaca' i síj. Siata'aj a'yan huárinyij siaj sij néijmi'i huatyóohuiire'en.

²⁷ Ajta siati'íjtá séej nyúucarij jin tyí'xajtaj, miche' mahua'puaj, na'ríij maj huéecaj a'yan muáarinyij mue'tyoo'astima'aj, ajta je'en síj huo'té'exaatye'en je'ej ti huatóomua'aj a'íjna i nyúucarij.

²⁸ Ajta tipua'aj quee a'tíj jaayí'tihua'an ti huo'té'exaatye'en je'ej ti huatóomua'aj, miche' quee séej nyúucarij jin tyí'xajtaj hua' jimi i maj jusi'rii, che' jusíj tyí'xajtaj i jutzájta' ajta i Dios jimi.

²⁹ A'yaa pu'uj tána'aj a'íimaj i maj Dios jitze ma'can tyí'xaxa'aj, miche' a'yan tyu'taxáj

mahua'puaj na'ríij maj huéecaj, majta i séecan a'yan tyaaxá'puí'intare'en je'ej ti i síij tyí'xaj.

³⁰ Ajta tipua'aj i Dios séej jimi i tyévij tyi'tíj huatyátonyij ti ajta ja'mua jamuán uje'rájcaj, che' huatyáapua'rej i ti anaquéej tyi'tyáxajtasime'ej.

³¹ A'yaa pu tyí'rij siaj néijmi'i Dios jitze ma'can tyu'taxáj, mata'aj mij néijmi'i jáari'rej majta je'en ca'nyíjra'aj huatóoa'an.

³² I maj Dios jitze ma'can tyí'xaxa'aj, a'yaa pu tyúuxie've' maj majta jaayí'tihua'an maj ja-mua'réerej a'náj maj tyu'taxáj, nusu a'náj maj quee tyí'xajtaj hua' jimi i maj jusi'rii,

³³ ji'nye i Dios a'íi pu a'íin pué'een i ti huo'tyápua'ritye'sij, capu i ti je'ej pua'aj huá'uurej mej mij quee xá'puí' rijcaj.

Siata'aj a'yan cha'taj siana'aj huárinyij je'ej maj tyeeyi'tin néijmi'i i maj tyá'tzaahuaty'e' i Dios jimi,

³⁴ a'yaa pu tyúuxie've' maj i úuca quee je'ej tyáhuaasime'en jo'maj jóosi'rii i tyeyúuj tzajta', ji'nye capu je'ej tyí'rij maj tyi'tyáxajtasime'en, sulu maj hua'rá'astijre'en i jucínastyamua', a'yájna tí'ij tyé'yu'si' i yu'xarij jitze i maj jin tyí'ijta.

³⁵ Tipua'aj a'yan metya'xie've'ej maj tyi'tíj huámua'ree, miche' huo'ta'íhuo' i jucínastyamua' a juchéj, ji'nye capu a'yan tyí'xa'puí' ti i íiti' tyi'tyáxajtasime'en hua' tzajta' i maj jusi'rii u tyeyúuj tzajta'.

³⁶ Siata'aj a'yan tyá'mua'reeriaj ti i nyúucaria'ra' i Dios quee ja'mua jimi huatyóochej, caxu siajta mua'aj siana'aj a'íin

pué'een i siaj seríj ja'ancuriáa'.

³⁷ Tì pua'aj sáij a'yan tyóomua'ajcaj ti a'ín pué'een sáij ti tyí'xaxa'aj i Dios jitze ma'can, na'ríij ti a'íj jitze aróoca'nyej i júuricama'ra' i Dios, a'íi pu jamua'reeren nyaj a'íj jin tyajá'muayu'se'ej je'ej ti a'ín tyé'ijta i tavástara'.

³⁸ Ajta tìpua'aj quee jáamua'tyij, capu ajta i tavástara' jamua'tyij a'íjci i a'tíj.

³⁹ A'íj pu jin nye'ihuáamua', siata'aj a'íj huáhuoonyij siaj i Dios jitze ma'can tyí'xajtaj, siajta quee huá'ijmuejra maj séej nyúucarij jin tyí'xajtaj,

⁴⁰ a'yaa xu huárinyij tyámua' naa siajta tzáahuatyí'ra'aj jime'.

15

Tì'ij i Ciríistu' huatájuuriaca'

¹ Ajta ijíij, nye'ihuáamua', a'yaa nu tyá'xie've' siaj jo'támua'reej i nyúucarij i nyaj jamuáa'ixaa i ti jin Dios jamui'rátosij. A'íi pu a'ín pué'een i nyúucarij i siaj ja'ancuriáa', i siaj siajta jitzán tyámua' tyí'tyesejre'.

² A'íi pu ajta a'ín pué'een i nyúucarij i ti jin Dios jamui'rátosij, tìpua'aj tyámua' jitzán setyí'tyesejria'aj, je'ej nyaj nyeríj tyajamuáa'ixaa, na'ríij sequée, capu tyí'tíj je'ej tyajamuaatyáhuüre'ej i siaj ja'antzaahuaj.

³ Anaquéecan jime' a'yaa nu cha'taj tyajaamuamua'tyej je'ej nyej nyajta nyáaj tya'ancuriáa', ti i Ciríistu' huamuí' tajitzé ma'can tì'ij tyitaatú'uunyi' i tyaj jin ootyá'itzee i Dios jimi, a'yaa pu tyé'yusí' i yu'xarij jitze,

4 mati'ij ja'vá'naj ajta je'en huéicaj xicáj jitze huatájuuriaca', a'yájna ti'ij ajta tyé'yu'si' i yu'xarij jitze.

5 Aj pu'ij a'íjci jimi huataséjre i Pedro, ajta je'en hua' jimi i maj tamuáamuata' japuan hua'puaj ará'asej.

6 Ajta je'en a'íjma jimi huataséjre i maj a'yan ará'asej a'chu anxíviy i anxityej, majta mue'tíj móoche' júurij, tyij majta meríj je'cáj huácuuj.

7 Ti'quij té'ej a'íjci jimi huataséjre i Santiago, ajta je'en néijmi'caa jimi i ti hua'antyíhuoj.

8 Uve'tyáatican jime' pu'quij nye jimi huataséjre, nyaj a'yan een ti'ij i pá'ri'ij ti huanie'huaca' ti'ij quee xu tya'rá'aj a'náj ti nie'huan.

9 Ji'nye nyáaj nu a'íin pué'een i ti jéetze' ciléenye' jin tyi'tyéjvee hua' jimi i ti Dios hua'antyíhuoj, capu ij a'yan tyinyetyéviyite' nyaj a'yan tyaataxáj yee nyáaj nu hua' jitze ajtyáma'can a'íjma i Dios ti hua'antyíhuoj, ji'nye nyáaj nu je'ej pua'aj huó'ruuj a'íjma i maj jusi'rihua'aj i Dios jimi.

10 Ma' ajta i Dios pu tyámua' tyinaatá', a'íj nu jin síj a'íin pué'een i Dios ti ja'antyíhuoj, ajta i ti jin tyámua' tyinaatá' jéehua pu tyu'tyáhuú, ji'nye jéetze' nu nyeríj tyu'muáriej mequee a'íimaj, Dios pu a'íin pué'een i ti ca'nyíjra'aj naatá' ajta jéehua náahuú nyej nyij tyu'muárie'en.

11 Ajta i ti jéetze' juxie've', tipua'aj nyáaj na'riij a'íimaj, a'íi pu a'íin pué'een i tyaj já'mua'ixaatye', ajta i siaj mua'aj seríj

ja'antzaahuaj.

Mati'ij huatájuurij i mui'chítyee

¹² Ajta tipua'aj a'íj tyajá'mua'ixaatye' ti i Ciriístu' huatájuuriaca', ¿ji'nye mej mij sécan i maj ja'mua jitze ajtyáma'can a'yan tyí'xaj yee maj quee che' huatájuurij i maj meríj huácuij?

¹³ Ji'nye tipua'aj mequee che' huatájuurej i mui'chítyee, capu ij ajta i Ciriístu' huatájuuriaca',

¹⁴ ajta tipua'aj i Ciriístu' quee huatájuuriaca', capu ij tyi'tíj huiire' i nyúucarij tyaj já'mua'ixaatye', capu ajta tyi'tíj huiire' i siaj jin tyá'tzaahuatye'.

¹⁵ Tipua'aj a'yan tyi'ja'yájnatan, ityáj tu a'yan éenye'ej tá'ju'un ti'ij i maj tyí'hue'tacaa a'íjna jime' i tyaj a'yan tyu'taxájtaca' ti i Dios jaatájuurityej i Ciriístu', ajta quee jaatájuurityej, tipua'aj a'yan tyi'ja'yájnatan mati'ij sécan tyí'xaj tijin maj quee che' huatájuurij i maj meríj huácuij.

¹⁶ Ji'nye tipua'aj mequee che' huatájuurita'j i mui'chítyee, a'yaa pu huatóomua'aj ti i Ciriístu' ajta quee huatájuuriaca'.

¹⁷ Tipua'aj i Ciriístu' quee huatájuuriaca', capu tyi'tíj huiire' i siaj ja'tzaahuatye', siajta síoóche' je'ej pua'aj tyityetyúucha'ij.

¹⁸ Majta a'íimaj i maj tyá'tzaahuatye'ej i Ciriístu' jimi muácuij, mu'rij mij majta jó'vej.

¹⁹ Tipua'aj a'yaa na'aj tyí'tahuiire' iijij tyaj tyooj júurij i tyaj jin tyá'tzaahuatye' i Ciriístu' jimi, jéetze' pu'ij je'ej pua'aj tyí'ta'uurej quee

néijmi'caa a'íimaj i maj a'yan japuan séejre' i cháanacaj.

20 Ajta a'yaa pu tyi'ja'yájna ti i Ciríistu' huatájuuriaca'. A'íi pu a'ín pué'een i ti anaquéej a'yan huaríj tyej tyij jáamua'reej maj majta huatájuuritaj i maj meríj huácuij.

21 A'yaa pu'uj ti'ij ajta tyihuá'ci'tyij i tyeítýee maj huá'cui'nyij a'íjna jime' ti síij na'aj i tyáati' ootyá'itzee i Dios jimi, a'yaa pu cha'taj na'aj tyihuá'ci'tyij maj huatájuurej a'íjna jime' ti ajta síij i tyáati' huatájuuriaca'.

22 Ajta a'yájna mati'ij i Adán jimi néijmi'i tyityáacuij, a'yaa mu cha'taj mana'aj néijmi'i tyi'tyajúurij muá'ju'un i Ciríistu' jimi.

23 Ajta a'yaa pu tyihuá'ci'tyij je'ej ti tyi-huo'xá'pui'intari'ri', anaquéej pu i Ciríistu' huatájuuriaca', majta je'en a'íimaj huatájuurij i maj jitzán ajtyáma'can.

24 Aj pu'ij néijmi'i tye'entyipuaá'rij, ti'ij i Ciríistu' a'íjma antyipuaá'ritye'en i maj tyity-atatyíj, ajta i maj tyi'tíj jin antyúumua'reej, ajta néijmi'i tyu'tátuire'en i Dios jimi i ti jin antyúumua'reej.

25 Ji'nye a'yaa pu tyúuxie've' ti i Ciríistu' tyu'ta'íjtaj 'asta na'aj quee néijmi'caa anty-imue'tín i maj jájcha'íire'.

26 Ajta i ti uve'tyáatican jin ja'antylimué'tij, a'íi pu a'ín pué'een i ti tye'entyípuaapua'ritýee.

27 Ji'nye Dios pu néijmi'i jin tyu'tyáamue'tij i Ciríistu' jimi. Ajta ti'ij a'yan tyí'xaj ti a'ín néijmi'i tyu'mué'tij, capu xaa nyu'uj a'íj hu-atyáamue'tij i Dios, ji'nye Dios pu a'ín pué'een i

ti jaatá' tí'ij néijmi'i jin antyúumua'reeriaj.

²⁸ Ajta tí'ij i Ciríistu' néijmi'i tyu'tyáamue'tij, aj pu'ij i Ciríistu' i tí yójra' pué'een i Dios, a'íi pu jusíj huatóotosij i Dios jimi, i tí néijmi'i tyaatá'. A'yaa pu i Dios néijmi'i jin tye'entyúumua'reeriaj ja'mej.

²⁹ Típua'aj seequéj eenye', ¿ji'nye marinyij i tyeítyee i maj huóomue'huaca' a'íjma jitze ma'can i maj meríj huácuij? Típua'aj mequee che' huatájuuritaj i maj meríj huácuij, ¿ji'nye een jime' hua'nyúucaritze' mahuóomue'huaca'?

³⁰ ¿Ji'nye een jime' ityáj tyetya'ajpuéjtzij a'náj tina'aj?

³¹ Ji'nye een jime' nye'ihuáamua', a'náj tina'aj nyetya'ajpuéjtzij. A'yaa nu tyajá'mua'ixaatye' tzáahuatyi'ra'aj jime' a'íjna jime' nyaj já'nyatzaahuatye' ja'mua jime' i Ciríistu' jimi, a'íjna i Jesús tí ajta tavástara' pué'een.

³² Típua'aj mequee huatájuurej i maj meríj huácuij, ¿ji'nye tyi'táj jin tyinyetyáhuí'rii nyatí'ij huatyéenyosej a'íjma jimi i tyi'tyán a'ájna a Éfeso? A'yaa mu séecan tyí'xaj tijin: “Tyiche' tyú'cua'nyij, tyajta huaye'en, ji'nye ariá'pua'aj tu cui'nyij.”

³³ Caxu tooa'care'en maj já'muacuanamuj tyi'táj jime'. Tí'ij i a'táj tyu'taxájtaca': “A'íimaj i maj je'ej pua'aj tyityetyúucha'íj, a'íi mu je'ej pua'aj tyihuojó'jipuj i maj tyámua' tyityetyúucha'íj mej mij majta je'ej pua'aj huárinyij.”

³⁴ Siata'aj tyámua' huárinyij, caxu che' juxana'ciria'aj, ji'nye je'cáj xu mua'aj quee ja-

mua'tyej i Dios. A'yaa nu tyajá'mua'ixaatye' siata'aj sij huatóotyevi'ra'astaj.

Ji'nye metyityaatájuurij i mui'chítyee

³⁵ Tyij quee síij a'yan tyu'ta'íhuo'sij tijin: “¿Ji'nye metyityaatájuurij i mui'chítyee? ¿Tyi'tanyí tyévira' jin maj séeria'aj muá'ju'un?”

³⁶ Mu paj quee ma'úumua'rej, a'íjna i jatjíj i siaj jaahuástej, capu ajnyésij tipua'aj quee anaquéej acáanyej.

³⁷ Pati'ij tyí'huaste'ej capáj a'íj atyáhuaste'ej i ciyéj ti'ij ajnyéj, sulu a'íj paj atyáhuaste'ej i jatjíj tipua'aj tyeríicuj jatze' nusu tyi'tíj séecan.

³⁸ Ajta je'en i Dios jaatá'sij i ciyáara' je'ej ti arí tyaaxá'pui'intari'ri' séej ajta séej i jatjíj.

³⁹ Capu juxa'aj na'aj een i hua' tyévira', síij pu a'ín pué'een i tyévij ti jatyhue'ra', ajta seequéj mu eenye' tyáhue'ra' i ya'muáatyee, majta seequéj i pína'see, majta seequéj eenye' tyáhue'ra' i hue'tyé.

⁴⁰ Ajta jútye' ti tyí'sejre', ajta i ti a'yan tyí'sejre' i cháanacaj japua, capu juxa'aj na'aj tyí'een, síij pu a'ín pué'een i ti naa tyihuá'sejratye' i jútye' ti tyí'sejre', ajta síij pu ajta a'ín pué'een i ti naa tyihuá'sejratye' íyan ti tyí'sejre' i cháanacaj japua.

⁴¹ A'íjna i xicáj, a'íi pu síij a'ín pué'een i ti naa tyihuá'sejratye', ajta i máxcirie', seequéj pu tyihuá'sejratye', majta i xú'ra'vetyee, camu majta juxa'aj mana'aj een.

⁴² A'yaa pu cha'taj na'aj tyí'rinyacaa a'íjma jimi i mui'chítyee. A'íjna i tyévira' ti

huanie'huaca', a'íi pu á'pua'ren, ajta i Dios ti ja'ajriásij, capu che' a'náj á'pua'ren.

⁴³ A'íjna i tyévira' i ti ava'nami'huaj, capu tyi'táj huiire', ajta i ti huatájuuritaj Dios pu tyámua' tyaata'sij. I ti ava'nami'huaj capu juca'nyej, ajta i Dios ti jaatájuuritye'sij, a'íi pu uhuájca'nyej.

⁴⁴ A'íjna i ti ava'nami'huaj a'yan pu ma'can i cháanacaj japua, ajta i ti huatájuuritaj a'íj pu jitze aróoca'nyej i júuricama'ra' i Dios. Tipua'aj séjre'ej i tyévira' íiyan ti ma'can i cháanacaj japua, a'yaa pu cha'taj na'aj tyí'sejre' i tyévira' ti jitzán aróoca'nyej i júuricama'ra' i Dios.

⁴⁵ A'yaa pu tyé'yu'si' tijin: “A'íjna i Adán i ti anaquéej huaséjre, a'íi pu júurij huatyá'itzee”, ajta a'íjna i ti ajta Adán pu'ricij i tu've'tyajtij, a'yaa pu júuricamej tyu'tyóotaahuaca' ti'ij ajta huo'tá'an maj júurij muá'ra'nyij.

⁴⁶ Capu anaquéej huataséjre i júuricama'ra' i Dios, sulu a'íjna i ti íiyan tyí'ma'can i cháanacaj japua, ti'ij ij té'ej i júuricama'ra' i Dios.

⁴⁷ I tyáati' ti anaquéej huaséjre, chuéj pu jin huatyátaavijhuaca', a'íj pu jin íiyan chuéj japua ma'can, ajta i tyáati' i ti je'tyáa'sej, a'íi pu jútye' já'ma'can.

⁴⁸ A'íimaj i maj a'yan huacháatimee íiyan i cháanacaj japua, a'yaa mu een ti'ij ajta een i tyévij ti chuéj japua ma'can, majta a'íimaj i maj a'íj jitze ajtyáma'can i ti jútye' já'ma'can, a'yaa mu majta een ti'ij een a'íjna i tajapúa ti já'ma'can.

⁴⁹ A'yájna tyati'ij huasé'rin ti'ij a'íjna i tyévij chuéj japua ti ma'can, a'yaa tu cha'taj tyana'aj

huasé'rihua'aj tá'ju'un tí'ij a'íjna i tyéviij jútye' tí
já'ma'can.

⁵⁰ A'yaa nu tyajá'mua'ixaatye' nye'ihuáamua',
capu i'ríj tí a'áa jo'tyájrutyey jo'tíj Dios tyejé'ijtaj
a'tíj tí ooj a'yan huasé'rin tí'ij i tyéviij chuéj japua
tí ma'can, ajta a'íjna i a'tíj tí á'pua'ren, capu i'ríj
tí a'yan tyáaci'tyij a'íjna i tiquee a'náj á'pua'ren.

⁵¹ A'yaa nu tyá'xie've' siaj jáamua'tyij a'íjna i
tí ju'avaataca'aj i Dios jimi. Catu néijmi'i cui'nyij,
sulu Dios pu néijmi'caa seequéj ta'uurej,

⁵² a'yaa pu tye'mej a'ájna xicáara' tí'ij
huatánamuajre'en i ci'sítye'rij, tí'ij néijmi'i
tye'entyipué'rij. Tí'ij i tí tajapué tyí'huúire'
tyu'táci'sitye'en, a'yaa pu huataséjre'ej tí'ij maj
huatyóona'axcava'xi'in jiyé'tzín jime', aj pu'ij
i Dios huo'tájuuritye'sij a'íjma i maj meríj
huácuij, mej mij quee che' a'náj á'pua'rej. Tyajta
ityáj seequéj tu huataséjre'sij.

⁵³ Ji'nye a'yaa pu tyúuxie've' tí i tí á'pua'ren
seequéj huóo'uurej tí'ij quee che' á'pua'rej, ajta
a'yan tyúuxie've' tí i tí mui'nyij, ajta seequéj
huóo'uurej tí'ij quee che' a'náj mui'ijcaj.

⁵⁴ Tí'ij seequéj huóo'uurej a'íjna i tí á'pua'ren
tí'ij quee che' á'pua'rej, ajta tí'ij arí seequéj
huóo'uurej a'íjna i tí mui'nyíiche' tí'ij quee che'
mui'ijcaj, aj pu xaa ij ajtyojo're'nyesij je'ej tí
anaquéej tyé'yu'si'huaca'aj, a'íjna i nyúucarij tí
a'yan tyá'xaj yee: “Néijmi'i pu jin huamué'tichej
a'íjna i tí huá'cui'caa.

⁵⁵ Mu paj huá'cui'caa, ¿jo'nyij je'en i paj jin
huo'tyáamue'tíj? Ajta mu paj jin tyihuo'puéj,
¿jo'nyij je'en?”

56 Ajta a'íjna i ti tyihuá'puejtye' ajta i ti huá'cui'caa, a'íi pu a'íin pué'een i xána'cira'aj, ajta a'íjna jitze aróoca'nyej i nyúucarij i maj jin tyí'ijta.

57 Ajta tyiche' tyaatatyójtzi're'en i Dios ti tatá'caa tyaj tyu'tyámue'tij a'íjna jitze ma'can i tavástara' Jesús ti ajta Ciriistu' pué'een.

58 A'íj pu jin nye'ihuáamua' mu nyaj huápu'i'ij já'muaxie've', siata'aj tyámua' tyí'tyesejre'ej siajta a'náj tina'aj a'yan rijcaj, setyi'muárie'ej i tavástara' jimi, ji'nye xu'ríj jamua'reej siaj quee huápua'aj tyí'muarie' i tavástara' jitze ma'can.

16

I túmii i maj tyía'caa hua' jime' i ju'ihuáamua'

1 I túmii siaj jasi'rii siaj sij jin huo'tyáhuire'en a'íjma i maj Dios jitze ajtyáma'can, a'yaa nu cha'taj nyana'aj tyajá'mua'ijtye' je'ej nyaj nyeríj tyihuo'ta'íj a'íjma i maj jusi'rii néijmi'que' a Galacia.

2 A'ájna xicáara' ti jitzán tyo'tyé'iteesij i itéerij, che' síj ajta síj ja'ajta'an i juchéj a'chu ti caa tya'ajxié'vi'ra', ajta je'en ayóomua'reeriaj ti'ij quee a'yan tyuuxié've'ej siaj jasi'rihua'an nyati'ij a'áa ja'tanyéj.

3 Nyati'ij a'áa ja'rá'astij, aj nu nyij huo're'pijtye'sij i yu'xarij a'íjma i siaj hua'antyíhuoj mej mij ja'na'an a'ájna a Jerusalén i siaj seríj jáasií siaj sij huo'tapuéjve'en.

4 Tipua'aj a'yan tyuuxié've'ej nyej nyajta nyáaj ujó'me'en, néijmi'i tu jó'ju'uj tá'ju'un.

Je'ej ti tyá'xa'pui'intare' ti'ij jó'me'en séej chuéj japua

⁵ Nyati'ij a'áa jó'me'en a'áa nu jo'ré'nyesij a Macedonia, aj nu nyij tányij a'áa ja'rá'astij a Corinto.

⁶ Tyij nyequee a'tzúj á'tyeeren ja'mua jamuán, na'riij ná'tyee ti'ij na'aj tyu'séevi'ij ja'mej siata'aj sij naatyáhuire'en jó'nyaj jo'ma'aj na'mej.

⁷ Canu a'yan tyá'xie've' nyej nyij a'tzúj nyana'aj jamuáamuarej, sulu a'yaa nu tyá'xie've' nyej nyij a'tzúj á'tyeevi'in nyaj a'áa jó'catyii ja'mua jamuán, tipua'aj a'yan tyinyatá'care'en i tavástara',

⁸ ajta a'áa nu jo'tyaváaj na'mej a'ájna a Éfeso 'asta na'aj quee tya'rá'astij a'ájna xicáara' maj jitzán tyí'ye'estyaa a'íjci jime' maj tyaatatyójtzi're'ej i Dios, a'íjci jime' i ti anaquéej tyú'ciiriaca' i chuéj japua,

⁹ ji'nye naa pu tyináahuii a'ájna jime' i nyaj tyí'muarie' nyej nyij jéehua huápu'i'ij jaatyáhuire'en i tavástara', tyij majta jéehua i maj nyéjcha'ire'.

¹⁰ Ajta tipua'aj a'áa ja'rá'astij a'ájna i Timoteo, siata'aj tyámua' tyeetyéjeevej, ji'nye a'íi pu a'yan cha'taj na'aj tyí'huire' i tavástara' jimi, nyati'ij nyáaj.

¹¹ Che' quee a'tíj já'xaahuataj, siata'aj jaatáhuire'en ti'ij ajtáhua'aj mu ja'rájra'nyij, ti'ij yará'astij nye jimi, ji'nye a'yaa nu jajchó've' séecan jamuán i ta'ihuámua'.

¹² Ajta a'ájna i ta'ihuáara' i Apolo, jéehua nu ca'nyíjra'aj jaatá' ti'ij jamojo'vá'muaarej hua'

jamuán i séecan i ta'ihuáamua', ajta capu jo'yi'muúij ja'raa. Aj pu a'áa ja'tanyésij ja'mua jimi tí'ij huata'íci'pa'aj.

I nyúucarij i ti jin tye'entyipua'rij

¹³ Tyámua' xu'uj mua'aj, siata'aj tyámua' tyí'tyesejre'ej a'íjna jime' siaj ja'rá'astijrej i tavástara'. Siata'aj huatyóoca'nyej i jutzájta', siajta aróoca'nyej a'íjna jitze i júuricama'ra' i Dios siaj sij tyo'táviicue'.

¹⁴ Ajta je'ej siaj tyi'tíj uuriaj, siaaxié've'ej xu a'yan huárinyij.

¹⁵ Nye'ihuáamua', xu'ríj jamua'reej maj a'íin pué'een i maj anaquéej tyá'antzaahuaaj i tavástara' jimi a'ájna a Acaya a'íimaj i tyeítysteristyamua'me'en a'íjna i Estéfnas, a'íi mu majta meríj a'íjna jin huatyóohuij maj huo'tyáhuúire'en a'íimaj i maj Dios jitze ajtyáma'can.

¹⁶ A'yaa nu tyá'xie've' siaj tzáahuatyí'ra'aj hua' jimi tyí'cha'íij a'íijma, siajta néijmi'caa i tyeítýee i maj a'yan cha'taj mana'aj tyí'muarie' tzáahuatyí'ra'aj jime' i tavástara' jimi.

¹⁷ Nyáaj nu nyetyamua've' a'íjna jime' i maj yará'aj, a'íjna i Estéfnas, i Fortunato ajta a'íjna i Acaico, jí'nye siatí'ij mua'aj quee majá'hua'taca'aj

¹⁸ a'íi mu tyámua' tyinaatyéeje a'íjna jime' maj yanyarámuaariaca' ja'mua jitze ma'can. A'yaa pu tyúuxie've' siaj tyámua' huojomua'raj néijmi'caa i maj a'yan een mati'ij a'íimaj.

19 Yamu já'muatyojtye' a'íimaj i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta' ti a'yan tyí'sejre' tí'ij na'aj a'yaa ti huataca'aj iiye'ej Asia. A'íjna i Aquila ajta i Priscila, majta néijmi'i i maj jusi'rii jo'maj a'íimaj ja'chej, a'íi mu majta yajá'muatyojtye' nyúucaritze' i tavástara'.

20 Néijmi'i i ta'ihuáamua' i maj yahuatyij, a'íi mu majta yajá'muatyojtye'. Siata'aj huo'tatyójtje'en tyámua' naa, xui'tyooquí'tza'xi'in nyúucaritze' i tavástara'.

21 Nyáaj i nyaj Pablo pué'een, nyamuáca' nu jin tyajá'muayu'se'ej nyej nyij nyajta jamuaatatyójtje'en.

22 Tipua'aj a'tíj quee jaxie'va'aj i tavástara', che' puéjtzij jáaci'tyij. Nyajta nyáaj a'yaa nu tyá'huo ti ya'uvé'nyej i tavástara'.

23 Che' i tavástara', a'íjna i Jesús tyámua' tyajamuatá'care'en.

24 Jéehua nu já'muaxie've' a'íjna jime' siaj siajta a'íjna jitze ajtyáma'can i tavástara' Jesús.

Cora, Santa Teresa
Cora, Santa Teresa: I nyúcarij ti jájcua ti a'ijna
á'xaj i Tavástara' i Jesús ti Ciríistu' pue'een ajta
Salmos New Testament+

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cora, Santa Teresa

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source
files dated 1 May 2025

4f03662f-a4e0-5c7c-a13b-0b7002b5b8f6